

JAV SVEIKINA LIETUVĄ VALSTYBĖS ATKŪRIMO 98-ŲJŲ METINIŲ PROGA

JAV valstybės sekretorius Johnas Kerry JAV prezidento Baracko Obamos ir Jungtinių Valstijų tautos vardu sveikina Lietuvą, kuri švenčia Valstybės atkūrimo 98-ąsias metines.

„Lietuva visada buvo ir išlieka uoli demokratinių vertybių puoselėtoja. Kaip JT Saugumo Tarybos narė 2014-2015 metais, Lietuva glaudžiai bendradarbiavo su Jungtinėmis Valstijomis siekiant tarptautinės taikos, palaikant demokratinės Ukrainos suverenumą, ginant žmogaus teises, mėginant apsaugoti civilius gyventojus konflikto zonose. Esu tikras, kad mūsų abipusis bendradarbiavimas šiose ir kitose srityse nenutrūks – įskaitant ir mūsų įsipareigojimą siekti bendros gerovės per siūlomą Transatlantinės prekybos ir investicijų partnerystę (TTIP).

Mūsų abiejų šalių draugystę atspindi glaudūs ryšiai tarp abiejų tautų. Amerikiečiai gerai prisimena tą narsą, kurią pademonstravo Lietuvos piliečiai, išnirę iš Sovietų Sąjungos šmėklos ir atkovoję laisvę prieš ketvirtį amžiaus. Mes didžiuojamės, kad tais tamsiais šaltojo karo metais Jungtinių Valstijų solidarumas su Lietuva niekada nebuvo susvyravęs. Mes laikėmės vienu frontu ir, kaip NATO sąjungininkės, laikomės bendru frontu ir dabar, drauge siekdami tarptautinio saugumo, stabilumo ir taikos.

Visiems Lietuvos gyventojams linkiu laimės ir sėkmės šalies Nacionalinės šventės proga”, – skelbiama JAV valstybės sekretoriaus J. Kerry pareiškime.

ELTA

„NORMANDIJOS KETVERTO” UŽSIENIO REIKALŲ MINISTRŲ SUSITIKIMAS MIUNCHENE

Vadinamojo Normandijos ketveto – Prancūzijos, Vokietijos, Rusijos ir Ukrainos – užsienio reikalų ministrai vasario 14 d. susitiko Miunchene, kur aptarė situacijos sureguliuavimo Donbase būdus. Vokietijai atstovavo užsienio reikalų ministras Frankas-Walteris Steinmeieras, Rusijai – Sergejus Lavrovas, Ukrainai – Pavlo Klimkinas. Prancūzijai, atsisitardinus šalies užsienio reikalų ministrui Laurentui Fabiusui, atstovavo šalies užsienio reikalų ministerijos politikos direktorius Nicolasas de Riviere.

Susitikimo dėmesio centre buvo krizės Donbase sureguliuavimas ir tolesni Minsko susitarimų vykdymo žingsniai.

Pastarasis „Normandijos ketveto” šalių vadovų susitikimas vyko 2015 m. gruodžio 30 dieną. Šalys sutarė laikytis Minsko susitarimų ir 2016 metais. Tai buvo pirmasis vadovų pokalbis po susitikimo Paryžiuje spalio 2 d.

Vasario 12–14 dienomis Miunchene vyko Tarptautinė Miuncheno saugumo konferencija. 52 kartą rengiamos konferencijos šių metų pagrindinis tikslas – euroatlantinės saugumo sistemos stiprinimas, globalių iššūkių įveikimas ir taikus konfliktų sureguliuavimas. Konferencijoje dalyvavo ir Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė.

Debatuose dalyvavo Suomijos prezidentas Saulis Niinisto, Lenkijos prezidentas Andrzejus Duda, Ukrainos prezidentas Petro Porošenka, Europos Parlamento pirmininkas Martinas Schultzas. Diskusijoje taip pat daug dėmesio buvo skirta Ukrainai, priemonėms migracijos krizei ir terorizmo grėsmėms įveikti.

ELTA

Brangūs pasaulio lietuviai,

švenčiame jau 98-ąsias Lietuvos valstybės atkūrimo metines.

Artėdami prie garbingo, įkvepiančio Vasario 16-osios šimtmečio, atsitiesėme, subrendome kaip savarankiška valstybė. Praeityje — nueitas ilgas kelias į nepriklausomybę, prieš mus — laisva ir vieninga Lietuva, nuolatos kuriama ir stiprinama kiekvieno iš mūsų.

Laisvės kelias nesibaigia ir šiandien — juo žengiame jau būdami kitokie: drąsūs, veržlūs, stiprūs, o prireikus pasiryžę ir vėl kartu ginti savo gimtąją šalį, mūsų Tėvynę. Žengiame kartu turėdami drąsos svajoti apie Lietuvos ateitį ir kurti savo svajonių Lietuvą.

Vasario 16-oji — diena, kai naujai pažvelgiame į savo valstybę ir jos vietą pasaulyje, kai įvertiname, ką mes, lietuviai, nuveikėme per ištisą amžių, per mums skirtus gyvenimus.

Ši diena primena, kad čia yra visų namai: tų, kurie gyvena Lietuvoje, ir tų, kurių širdyse gyvuoja Lietuva.

Linkiu didžiuotis ja ir meilės Tėvynei jausmą perduoti naujoms kartoms.

Aukštai iškėlę Trispalves linksmi ir išradingai švėskite Vasario 16-ąją!

Viso pasaulio lietuviai, sveikinu Jus su mūsų švente!

Dalia Grybauskaitė

Lietuvos Respublikos Prezidentė

ES DUODA GRAIKIJAI TRIS MĖNESIUS PAGERINTI SIENŲ KONTROLĘ

Europos Sąjunga (ES) duoda Graikijai tris mėnesius laiko pagerinti Bendrijos išorės sienų kontrolę. Tai vasario 13 d. nuspręsta ES šalių finansų ministrų susitikime. Jei Graikija nevykdys jai pateiktų rekomendacijų, Europos Komisija gali siūlyti iki dvejų metų pratęsti sienų kontrolę Šengeno zonoje, praneša agentūra AFP.

Graikijos vyriausybė dabar turi mėnesį laiko pateikti savo

veiksmų planą, kaip ketina šalinti trūkumus. Nors Graikija dėl didelio atvykstančių asmenų skaičiaus patiria beprecedentį spaudimą, šalis privalo pasirūpinti derama pabėgėlių identifikacija, registracija ir priėmimu, sakoma pareiškime, kuris priimtas prieš vyriausybės Atėnuose valią.

Graikija kritikuojama dėl to, kad didelė dalis ten atvykstančių pabėgėlių per Balkanus

gali keliauti toliau į Austriją, Vokietiją ir Švediją. Dėl to kai kurios šalys įvedė Šengeno zonos vidaus sienų kontrolę.

Šengeno sienų kodekso 26 straipsnis leidžia, esant reikalui, iki dvejų metų pratęsti sienų kontrolę, jei rimti trūkumai kontroliuojant išorės sienas kelia grėsmę Šengeno erdvės funkcionavimui. Tokiu atveju Europos Komisija turi konstatuoti, kad, tarkim, Graikijoje ES išorės sienų saugumas nėra užtikrintas.

ELTA

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Gruodžio viduryje į Lietuvą iš Graikijos perkelta irakiečių pabėgėlių šeima artimiausiu metu ketina iš Ruklos pabėgėlių priėmimo centro kraustyti į Vilnių, kur susirado darbą ir būstą. Dar apie dešimt asmenų, pagal Europos Sąjungos (ES) programą į Lietuvą tikimasi perkelti kovą. Persikėlusį į Vilnių šeimą šalia uždarbio pusmetį gaus ir 150 eurų pašalpą bei vienkartinę išmoką įsikurti. Visos pašalpos dar prieš jiems atvykstant buvo sumažintos. Pasak vicekanclerio, Lietuva moka tiek, kiek gali, tačiau Jungtinių Tautų atstovė pabrėžia, kad pabėgėliams reikia daugiau dėmesio, jog jie galėtų sėkmingai integruotis.

Lietuvai integruoti reikės daugiau nei tūkstantį pabėgėlių pagal Europos Sąjungos kvotas perkeltų iš Graikijos ir Italijos. Migrantų srautai ir šiemet nemažėja, kasdien atvyksta po kelis tūkstančius, tačiau pats perkėlimo procesas stringa. Vicekanclerio teigimu, jau buvo atrinkta 10 pabėgėlių, kurie turėjo atvykti dar šį mėnesį, tačiau jie Graikijoje dingo. Mat užsiregistravę jie pusmetį gali laisvai judėti ES, tad naujai atrinkti geriausiu atveju atvyktų kovą. Per daugiau nei pusmetį ES šalys išsidalijo tik 500 pabėgėlių, kai iš Graikijos ir Italijos turi būti perkelta daugiau nei 100 tūkstančių. Atėnai kaltina, kad pačios ES šalys renkasi pabėgėlius ir apsunkina jų perkėlimą. Europos Komisija spaudžia visas šalis nares įgyvendinti tai, dėl ko sutarta, o Graikiją ir Italiją – greičiau kurti registracijos centrus, kitas šalys galėtų greičiau dalytis pabėgėliais.

Lietuvos žydų bendruomenė siūlo viešai paskelbti bendrojo pobūdžio duomenis apie daugiau kaip 2 000 asmenų, kurie galėjo prisidėti prie Holokausto Antrojo pasaulinio karo metais. Toks siūlymas pateiktas bendruomenės pirmininkės Fainos Kukliansky kreipimesi į Generalinę prokuratūrą ir Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimų centrą. Siūloma paskelbti, kokia sąrašė esančių asmenų dalis tiesiogiai dalyvavo žudynėse. Taip pat norima patikrinti, kiek sąrašė yra asmenų, kurie nebuvo nuteisti, bet dar yra gyvi ir kelti jiems baudžiamąsias bylas. Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimų centras yra parengęs maždaug 2 000 asmenų, Lietuvoje prisidėjusių prie Holokausto, sąrašą. Jis perduotas vyriausybei. Karo metais Lietuvoje buvo nužudyta 195 tūkst., arba per 90 proc. šalyje gyvenusių žydų.

Pernai Lietuvoje išaugo santuokų skaičius – 2015 metais Lietuvoje įregistruota 23 tūkst. 81, o užpernai 22 tūkst. 908 santuokos. 13 tūkst. 737 santuokos pernai buvo registruotos civilinės metrikacijos skyriuose, reprezentacinėse arba pačių jaunavedžių pasirinktose vietose. Likusios santuokos buvo registruotos bažnyčiose (6 tūkst. 471) arba užsienyje (2 tūkst. 873), pranešė Teisingumo ministerija.

Seimo Pirmininkei Loretai Graužinienei įteikti 48 Seimo narių, siūlančių sušaukti neeilinę sesiją, parašai. „48 parašai – tai daugiau negu minimalus reikalavimas, norint sukviesti neeilinę sesiją“, – žurnalistams sakė Seimo opozicijos lyderis Andrius Kubilius. Pasak jo, pagrindiniai sesijos klausimai yra susiję su „dabartinės valdžios įvairiomis korupcinėmis istorijomis“. „Vienas iš pagrindinių akcentų, kuris paskatino sukviesti neeilinę sesiją, buvo Darbo partijos byla“, – sakė A. Kubilius. Opozicija siūlo neeilinėje sesijoje pradėti apkaltos procedūrą „darbiečiui“ Vytautui Gapšiui. „Tam reikės kreiptis į Konstitucinį Teismą. Siūlome spręsti keletą įstatymo spragų, kurias šita byla atskleidė“, – sakė A. Kubilius.

Bepiločiai orlaiviai Kaune neskraidys virš karinių ir teisėsaugos objektų, taip pat virš strateginę reikšmę turinčių objektų ir ligoninių, jiems draudžiama kilti masinių renginių metu – tokį įsakymą pasirašė Kauno miesto savivaldybės administracijos direktorius. Patvirtintame penkiolikos objektų sąrašė bepiločiams orlaiviams uždrausta skraidyti virš Kaune esančių tardymo izoliatorių, teismų bei prokuratūros pastatų, policijos komisariato. Taip pat skraidyti draudžiama virš Valstybės saugumo departamento ir Viešojo saugumo tarnybos pastatų. Draudimus skraidyti virš kai kurių objektų yra įvedusios ir kitos Lietuvos savivaldybės.

Lietuvos gyventojai jaučiasi saugesni, rodo naujausios gyventojų apklausos apie viešojo saugumo būklės vertinimą ir požiūrį į teisėsaugos institucijas rezultatai. Vidaus reikalų ministerijos ir Policijos departamento iniciatyva atliktos apklausos duomenimis, kurios rezultatai pristatyti penktadienį, svarbiausios viešojo saugumo problemos Lietuvoje, gyventojų manymu, yra smurtiniai nusikaltimai (39 proc.), korupcija (37 proc.) ir eismo saugumas (34 proc.). Ketvirtoje vietoje – nusikaltimai, susiję su narkotikais (28 proc.). Pirmosios trys problemos aktualiausiomis buvo įvardintos ir ankstesniais metais, skyrėsi tik jų eiliškumas, tačiau 2015 m. net 19 proc. gyventojų akcentavo nelegalios migracijos ir pabėgėlių problemą.

ELTA, LRT

JAV IŠKĖLĖ ULTIMATUMĄ RUSIJAI IR SIRIJAI

JAV valstybės sekretorius Johnas Kerry.

AP

Miunchene vykusioje 52-ojoje saugumo konferencijoje JAV valstybės sekretorius Johnas Kerry kalbėjo apie padėtį Sirijoje ir Ukrainoje bei išklė ultimatumą Rusijai. Kiek anksčiau jis griežtai sukritikavo Basharo al Assado režimą.

„Šaltasis karas seniai baigėsi, bet išliko tie patys poreikiai: užtikrinti saugumą, taiką, atsakyti į pasaulinių krizių keliamą grėsmę. Turbūt niekada pasaulio istorijoje nesusidūrėme su tiek iššūkių, tiek sudėtingose situacijose esančių valstybių“, – sakė jis.

J. Kerry pabrėžė, kad Sirijos karas sukėlė tokią humanitarinę krizę, kokios Europa nematė nuo pat Antrojo pasaulinio karo laikų. „Nuo pat savo atsiradimo Europos Sąjunga susidūrė su jėgomis, kurios norėdavo skaldyti, kurios pelnėsi iš Europos susiskaldymo“, – teigė JAV valstybės sekretorius.

„Europa išliks tokia pati stipri, jei veiks bendrai. JAV tikrai neketina palikti Europos vienos jos iššūkiuose“, – patikino J. Kerry.

„Niekur kitur nematome tokio Europos ir JAV bendrumo,

kaip pagalbos Ukrainoje plane. Aš tikras, kad šis bendradarbiavimas išliks“, – deklaravo JAV diplomatijos vadovas.

„Rusija turi paprastą pasirinkimą: įgyvendinti Minsko susitarimus arba toliau kentėti dėl sankcijų“, – rėžė J. Kerry, pridurdamas, kad Kremlius privalo atitraukti savo karines pajėgas iš Ukrainos, užtikrinti, kad Kijevas galės apsaugoti savo išorines sienas.

„Ukrainiečiai taip pat turi dirbti ir stengtis įgyvendinti būtinas reformas“, – sakė J. Kerry. „Ukrainos demokratinis potencialas yra akivaizdus. Žymiai ryškesnis nei tada, kai susitikome Miunchene prieš kelis metus ar Maidano protestuose“, – pridūrė jis, ragindamas, kad Ukraina 2016-aisiais metais pademonstruotų pergalę prieš korupciją.

Turi keisti elgesį ir Sirijoje

Be to, J. Kerry teigė, kad Rusija turi keisti savo karinių bombardavimų taktiką Sirijoje.

„Lig šiol didžioji dauguma Rusijos atakų buvo prieš teisėtą opozicijos grupes, – sakė J. Kerry. – Norėdama laikytis šio

susitarimo, mūsų nuomone, Rusija turėtų keisti savo taikinių parinkimo taktiką“.

Pasak J. Kerry, dar reikia daug nuveikti, kad ugnies nutraukimo būtų realiai laikomasi.

Jis pabrėžė, kad dabar atėjo esminis momentas penkerių metų kare, nusinešusiame daugiau kaip 250 tūkst. gyvybių.

„Dėl pastarosiomis dienomis ir savaitėmis padarytų sprendimų per kelis mėnesius gali būti užbaigtas karas Sirijoje – priešingu atveju ateityje gali prireikti labai sunkių sprendimų“, – sakė J. Kerry.

Kalbėjo apie papildomas karines pajėgas Sirijoje

„Mes tikrai įveiksime „Islamo valstybę“ (IS)“, – deklaravo J. Kerry, pridurdamas, kad JAV ir kitos tarptautinės koalicijos šalys ne tik tikslingai bombardavo „Islamo valstybės“ slėptuves, bet ir siunčia specialiųjų pajėgų karius.

JAV valstybės sekretorius priminė Basharui al Assadui ir jį remiančiam Kremlui, kad jie privalo išmokyti penkerių metų pamokas ir nesitikėti laimėti karo Sirijoje.

„Opozicijos pajėgos atlaikė ir kasetines bombas, ir aviacijos smūgius. Jie nesitrauks“, – pabrėžė J. Kerry. Jo teigimu, ši savaitė ir galimas susitarimas nulems, kokia bus Sirijos ateitis.

Kiek anksčiau, duodamas interviu „Orient TV“, J. Kerry pareiškė, kad jeigu Sirijos valdžia nevykdys savo įsipareigojimų taikiai sureguliuoti konfliktą, koalicijos šalys gali įvesti į šalies teritoriją papildomas pajėgas, informuoja „Reuters“.

LRT

ISTORINIS POPIEŽIAUS IR RUSIJOS PATRIARCHO SUSITIKIMAS

Popiežius Pranciškus ir Rusijos Ortodoksų Bažnyčios patriarchas Kirilas vasario 13 d. pasisveikino vienas su kitu Havanos tarptautiniame oro uoste prieš pradėdami istorinį pirmąjį abiejų dvasinių vadovų susitikimą nuo didžiojo krikščionybės skilimo, įvykusio beveik prieš tūkstantį metų.

Baltai apsirengęs ir baltą kepuraitę užsidėjęs 79 metų Pranciškus ir 69 metų Kirilas, kuris dėvėjo juodą sutaną ir baltą galvos apdangalą, apsikabino ir triskart pasibučiavo į skruostus, susitikę medžiu išmuštoje Jose Marti tarptautinio oro uosto VIP salėje.

Nors Pranciškaus vizitas Havanoje kai kurių katalikų giriamas kaip svarbus ekuumeninis proveržis, Šventasis Tėvas taip pat sulaukė kritikos, kad faktiškai leidosi išnaudojamas Rusijos, norinčios sustiprinti savo pozicijas ortodoksų pasaulyje ir tarptautinėje arenoje – tuo

Rusijos Ortodoksų Bažnyčios patriarchas Kirilas (kairėje) ir Popiežius Pranciškus.

AFP

metu, kai ta šalis vis labiau izoliuojasi nuo Vakarų.

Abu dvasiniai vadovai ketina paskelbti bendrą deklaraciją, kurioje tikriausiai bus atkreiptas dėmesys į vieną opiausių problemų, keliančių nerimą tiek Ortodoksų, tiek Katalikų bažnyčioms: pasibaisėtiną krikščionių padėtį Irake ir Sirijoje, kur šią religiją išpažįstantys žmonės yra žudomi arba išvaromi iš savo namų džihadistų grupuotės „Islamo valstybė“.

Vėliau popiežius išskris pradėti penkių dienų kelionės po Meksiką, kur jis ketina pasiųsti solidarumo žinią narkotikų kontrabandininkų smurto, prekybos žmonėmis ir diskriminacijos aukoms viename iš neramiausių ir labiausiai skurdo krečiamų tos šalies regionų.

Tuo metu Kirilas atvyko į Kubą pradėdamas 11 dienų kelionę po Lotynų Ameriką, per kurią jis taip pat aplankys Paragvajų ir Braziliją.

LRT

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150
FAX (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis“, Inc.

Algirdas V. Matulionis, pirmininkas / president

Gediminas Markevičius, redaktorius / editor

2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005

E-mail: dirva.redaktorius.chicago@gmail.com

DIRVA (USPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.
Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn.
VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$2.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirmą klasę - \$78.
Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiro numerio kaina - \$2.00.
Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu, ne visada sutampa su redakcijos nuomone. Nespausdinti straipsniai gražinami tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

■ OBUOLYS NUO OBELS NETOLI RIEDA

Visi, kam teko mokslus krimsti sovietmečiu, niekada neužmirš svarbiausio „mokslo“ – komunistų partijos istorijos. Pastarąjį žodį taip pat reikėtų rašyti į kabutes, nes iš esmės tai buvo paprasčiausias falsifikatas, o ne istorija. Jei ir buvo pateikiami faktai su datomis, tai jų interpretacijos buvo grynai ideologinės, be jokios mokslinės logikos. Viena iš svarbiausių komunizmo dogmų buvo teiginys, jog partijos avangardas yra proletariatas. Kuria prasme jis buvo avangardas, neaišku – nei kompartijos vadai buvo grynai proletarai, nei proletariatas diktavo partijai. Tačiau šioje velniavoje yra vienas įdomus dalykas – iš visų socialinių klasių labiausiai kriminalizuotas yra kaip tik proletariatas. Jokia kita visuomenės dalis nelinkusi taip nusiikalsti, kaip darbininkų klasės atstovai – jie padaro per 40 proc. nusikaltimų (tokius duomenis pateikia ilgalaikė socialoginė analizė). Gerą avangardą pasirinko komunistai, tiesa?

Deja, tokie dalykai nepraeina be pėdsakų – po komunistų valdymo buvusioje Sovietų Sąjungos teritorijoje paliko ne tik sužlugusi ekonomika, bet ir demoralizuota visuomenė. Mes stebėjomės, kokias prabangos aukštumas buvo pasiekusi korumpuota Janukovyčiaus valdžia Ukrainoje, o dabar pamatėme, kad ir Porošenko vadovaujamoje Ukrainoje ši blogybė niekaip neįveikiama – tai įrodė lietuvių kilmės ukrainiečio Aivaro Abromavičiaus pasitraukimas iš Ukrainos Vyriausybės, kai jis, matydamas aukštas pareigas užimančių prezidento aplinkos žmonių pastangas perimti valdiškų pinigų kontrolę, pareiškė neketinantis dalyvauti korupcinėse schemose ir todėl atsistatydina. Moldovoje taip pat bręsta suirutė, nes žmonės nepatenkinti oligarchų veržimuisi į valdžią... Apie Rusiją nėra ką kalbėti – ten korupcija persisėmęs pats prezidentas Putinas, kuris nepasikuklino šią ydą išk eksportuoti po Europą.

Lietuva – jokia išimtis. Žinote, kodėl? Todėl, kad 1992 metais komunistinei nomenklatūrai, mutavusiai per kelis partinius pavadinimus, pavyko sugrižti į valdžią ir įvykdyti „prichvatizaciją“. Kai skaitai Igorio Buničiaus „Partijos auksą“, matai, kad korupcinės ir apskritai kriminalinės schemos, plaunant partijos pinigus ir perimant valstybės turtą, labai nesiskyrė visose buvusiose sovietinėse respublikose, na, nebent pas mus būta mažiau lavonų, o ir tie dažniausiai buvo susiję su kriminaliniu pasauliu.

Šiandien ta pati partija, tik jau mutavusi į „socialdemokratų“, tęsia šlovingas savivalės tradicijas: „tai, kas yra valdiška, yra partijos“. Kaip kitaip pavadinti Druskininkų mero „epopėją“ savivaliaujant Druskininkuose? Neseniai nuskambėjo vandens parko skandalas, išmaudęs ne vieną dabartinės valdančiosios daugumos atstovą, o dabar netyla triukšmas dėl vadinamojo „Vijūnėlės dvaro“. Beje, dvaru tas objektas pramintas ne dėl kažkokių istorinių motyvų – nieko panašaus, ten seniau būta gražaus gamtos kampelio, kol jis nepatraukė mero draugų dėmesio (matyt, besilankydami mero rezidencijoje jie nustebo, kodėl šalimais nėra jokio „dvaro“?). Išsamiai „Vijūnėlės dvaro“ skandalą, atlikę žurnalistinį tyrimą, aprašė internetinis naujienų portalas „Delfi“ (2016-02-08). Kol kas nežinome, kuo viskas baigsis, bet iš žurnalistų pateiktos medžiagos galima susidaryti vaizdą, jog bet kuriuo atveju nukentės valstybė: jei statybos bus pripažintos nelegaliomis, savininkas išsireikalaus kompensacijos

MŪŠIS DĖL BALTIJOS ŠALIŲ – BBC, RAND IR NEATSAKYTI KLAUSIMAI

Klaidinga informacija pagrįstas panikos kurstymas gali kelti įtūžį. Tačiau ignoruoti rimtą problemą – dar blogiau. Jokia karinė paslaptis, kad NATO kyla didelių rūpesčių dėl Baltijos šalių. Aljanso patikimumas tapo priklausomas nuo Estijos, Latvijos ir Lietuvos suverenumo, laisvės ir teritorinio vientisumo. Vis dėlto Aljansui stinga vietinių karinių raumenų, kad jas apgintų.

Šį faktą pabrėžė du įvykiai. Britanijos nacionalinis transliuotojas BBC parodė įtaigų dokumentinį filmą „Trečiasis pasaulinis karas: žvilgsnis iš vadavietės“ (World War Three: Inside the War Room), kuriame nagrinėjami scenarijai, kaip Jungtinėje Karalystėje sprendimus priimančys veikėjai galėtų reaguoti į Kremliaus kurtomą sukilimą Latvijos rytuose, kuris peraugtų į Rusijos branduolinę ataką prieš britų ir amerikiečių karo laivus (atsakymas: Amerika panaudotų branduolinius ginklus; Britanija to nepadarytų).

Tuo tarpu JAV analitinis centras „RAND Corporation“ pranešė apie ilgai vykusį karinių veiksmų modeliavimą, kuriame buvo nagrinėjama, kaip NATO reaguotų į staigų Rusijos puolimą Baltijos šalyse (atsakymas: kad ir ką bedarytumėt, Rusija laimės per 60 valandų). Toje studijoje keliama mintis, kad Rusijos ataką galėtų atgrasyti tik sprendimas Baltijos šalyse dislokuoti tris šarvuotąsias kovines brigadas, kurių išlaikymas kainuotų 2,7 mlrd. JAV dolerių, taip pat dideli pokyčiai kitose srityse.

Kritikai sako, kad BBC ir RAND pasitarnavo Kremliaus

tikslams. Rusija nori, kad Baltijos šalys jaustųsi esančios silpnas NATO sparnas. Ji taip pat siekia, kad kitos NATO šalys galvotų, jog pastangos apginti šias tris paribio valstybes būtų bergždžias reikalas. Tai būtų išankstinės sąlygos „realistinėms“ deryboms dėl Europos saugumo, kuriose Rusija atgautų kai kurias savo valdas, prarastas subyrėjus sovietinei imperijai.

BBC laida ypač didelį pasipiktinimą sukėlė Latvijoje. Galiu suprasti, kodėl: joje buvo perdėta separatizmo grėsmė skurdžioje rytinėje šalies dalyje. Apmaudu manyti, kad kas nors (net jeigu jie tėra aktoriai) degina jūsų vėliavą arba daužo jūsų šalies herbą. Sprendimai dėl Latvijos ateities buvo priiminėjami buvusių Britanijos pareigūnų, apsimešančių tikrais. Kai kurie jų atrodė stulbinamai prastai informuoti ir nesimpatingi.

Tačiau televizijos laidos turi būti atkreipiančios dėmesį (žinau, nes pats jas kurdavau). Be to, hipotetiniai scenarijai būtinai apima ir tam tikrus išgalvotus dalykus – tai galima suprasti iš paties laidos pavadinimo. Tikroji tos laidos pamoka – ne faktas, kad Baltijos šalys yra pasmerktos, o kad nuolaidžiauti Rusijai būtų klaida. Tie, kas laidos pradžioje pasisakė prieš „perdėtą reakciją“ į mįslingus įvykius Rytų Latvijoje, atrodė gana kvaili laidos pabaigoje. Tiesa, kad Britanija susimovė šiame egzamine. Vis dėlto svarbiau, kad Amerika – bent jau kaip vaizduoja to filmo scenarijaus kūrėjai – nenuvilia.

Žinoma, „Žvilgsnis iš va-

ARŠI RUSIJOS ŽINIASKLAIDOS REAKCIJA Į NATO PLANUS

NATO tvirtinimai, kad ši sąjunga yra gynybinis aljansas, Rusijoje visuomet sulaukdavo mažai dėmesio. Taigi kai NATO patvirtino planus stiprinti savo rytinį sparną ir taip atgrasyti Rusiją, priešiška Rusijos žiniasklaidos reakcija nebuvo netikėta.

NATO vadovui Jensui Stoltenbergui paskelbus, kad

Rytų Europos šalyse rotacijos būdu bus dislokuojamos tarptautinės NATO pajėgos, sulaukysiančios Rusiją nuo agresijos, pasipiktinimo tonas Rusijoje labai skyrėsi, bet pagrindinėse televizijose, radijuje ir spaudoje priešiškus iš esmės buvo vienodas, rašo rferl.org.

Kremlių remiantis žinių ir komentarų tinklalapis

davietės” ir RAND studija kelia nerimą. Jos kelia neatšakytų klausimų. Tačiau jie nėra neturintys atsakymų. Mes galime apginti Baltijos šalis ir save. Mums tereikia labiau pagalvoti, kaip tai padaryti.

Pradžiai turėtume kruopščiai įvertinti baimės kurstytojų veiksmus. RAND jau sulaukė kritikos iš Samo Gardinerio – vieno iš labiausiai patyrusių Baltijos šalių gynybos analitikų Amerikoje. Jo nuomone, ta studija tebuvo pinigų švaistymas, nes joje per daug susitelkta į kovos veiksmus sausumoje ir ignoruojamas jūrinės galios dėmuo.

Mano kritika kitokia. Visų pirma, toje studijoje Švedija minima tik vienoje išnašoje, o Suomija liko apskritai nepaminėta. Diskutuoti apie Baltijos šalių saugumą neatsižvelgiant į šias dvi valstybes – nenormalu.

Studijoje taip pat ignoruojama žvalgyba: mes galime ir turėtume žinoti, jei Rusija imtų telkti pajėgas prie sienos. Silpnėjant netikėtumo veiksmui, Rusijos vietinis pranašumas nublanksta.

Dar svarbiau, kad Vakarų atsakas neturėtų būti apribotas Baltijos veiksmų teatru ir neprivalo būti karinis. Viena įtaigi žinia, kurią galėtume pasiųsti Vladimirui Putinui, kai pradėtų bręsti neramumai – kad „mes turime jūsų pinigų, o jeigu norite juos dar kada nors pamatyti, atsitraukite“. Tai puiki tema televizijos laidai.

Edwardas Lucasas, Europos politikos analizės centro viceprezidentas ir britų savaitraščio „The Economist“ vyresnysis redaktorius, LRT

„Vzgliad“ tokius planus pavadino statybiniais NATO blokais „desanto išsilaipinimo placdarmui“ prie Rusijos slenksčio. Tai, pasak tinklalapio, suardys Europos saugumo pamatus.

Būtent NATO rotacijas ir reguliarias pratybas, o ne nuolatinę bazę „Vzgliad“ pavadino „niekšišku“ būdu apeiti 1997 metų NATO ir Rusijos steigiamojo akto pažadą, kad aljansas ginsis be „papildomo kovinių pajėgų nuolatinio dislokavimo“ arti Rusijos sienų „dabartinės ir artimiausios ateities saugumo aplinkos sąlygomis“.

Televizijoje, radijuje ir socialiuose tinkluose tonas buvo kandesnis. Valstybinė televizija NATO patikinimus, kad ji nekelia grėsmės Rusijai, apsuko kita puse ir bet kokias kalbas apie Rusijos agresiją pavadino „mitu“.

LRT

Kęstutis Šilkūnas

AGRESORIUI NETURI BŪTI NUOLAIIDŽIAUJAMA

Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė Tarptautinėje Miuncheno saugumo konferencijoje. www.president.lt

Šeštadienis, vasario 13 d. (Miunchenas). Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė dalyvavo Tarptautinėje Miuncheno saugumo konferencijoje, kur sakė kalbą pagrindinėje šios konferencijos diskusijoje – prezidentiniuose debatuose tema „Dabartiniai ir ateities tarptautinės saugumo politikos iššūkiai”.

Debatuose taip pat dalyvavo Ukrainos Prezidentas Petro Porošenka, Suomijos Prezidentas Sauli Niinisto, Lenkijos Prezidentas Andrzejus Duda ir Europos Parlamento Pirmininkas Martinas Schultzas.

„Istorija mus išmokė niekada nenuolaidžiauti agresoriui, nepasiduoti kariniam spaudimui ir terorizmui. Privalome vieningai reaguoti į tarptautinės teisės pažeidimus, kuriuos

vykdo nuolatinė Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos narė. Užmerkdami akis prieš Rusijos elgesį Ukrainoje ir Sirijoje rizikuojame Europos saugumu ir jos ateitimi”, – sakė Prezidentė.

Kreipdamasi į susirinkusius žymiausius užsienio ir saugumo politikos ekspertus, šalies vadovė taip pat pabrėžė, jog tarptautinės institucijos turi būti ryžtingesnės ir greičiau reaguoti į besikeičiančią saugumo situaciją. Tik taip galima užtikrinti Europos žmonių saugumą ir atstatyti jų pasitikėjimą europinėmis ir transatlantinėmis institucijomis. Tai reiškia, jog NATO viršūnių susitikime Varšuvoje turi būti priimti konkretūs sprendimai, padėsiantys ne tik atsakyti, bet ir atgrasyti grėsmes.

Lietuva ir kitos regiono

valstybės artėjančiame NATO viršūnių susitikime Varšuvoje sieks padidinto Aljanso rotacinių karinių pajėgų ir technikos dislokavimo, regioninių oro gynybos priemonių, pagreintinto ir efektyvaus sprendimų priėmimo mechanizmo.

Šalies vadovės teigimu, valstybės ir pačios turi priiimti atsakomybę už savo saugumą. Tvirta valstybės ir jos žmonių valia ginti savo kraštą yra veiksmingiausia atgrasymo priemonė. Lietuva nuosekliai didina savo gynybos biudžetą. Tikimasi, kad 2018 m. bus pasiektas NATO standartas krašto apsaugai skirti 2 proc. nuo BVP. Taip pat modernizuojama karinė technika, sugrąžinta privalomoji šauktinių karo tarnyba.

Tarptautinė Miuncheno konferencija rengiama jau 52 kartą. Nuo pat pradžių šios

SAJUNGININKAI REKOMENDUOJA LIETUVAI IŠLAIKYTI DABARTINĘ KARIUOMENĖS PLĖTROS KRYPTĮ

Vasario 12 d. NATO būstinėje Briuselyje Lietuvos delegacija, vadovaujama Krašto apsaugos ministerijos Gynybos politikos direktoriaus Vaidoto Urbelio, sąjungininkams daugiašalių konsultacijų metu pristatė Lietuvos gynybos planavimo prioritetus, kariuomenės struktūros ir ginkluotės modernizavimo planus.

Sąjungininkai ypatingai sveikino Lietuvos gynybos biudžeto didinimą ir kariuomenės modernizaciją. Lietuvos

konferencijos tikslas buvo skatinti tarptautinį bendradarbiavimą, stiprinti euroatlantinę saugumo sistemą ir globalių iššūkių sprendimui pasitelkti didžiausius užsienio politikos protus.

Šiomet konferencijoje taip pat dalyvavo Jordanijos Karalius Abdullah II, Prancūzijos Premjeras Manuelis Vallsas, Gruzijos Ministras Pirmininkas Georgijus Kvirikašvilis, Irako Ministras Pirmininkas Haideris al-Abadi, NATO generalinis sekretorius Jensas Stoltenbergas, JAV valstybės sekretorius Johnas Kerry, Vokietijos užsienio reikalų ministras Frankas-Walteris Steinmeieris, Jungtinės Karalystės ir Prancūzijos gynybos ministrai.

Prezidentės spaudos tarnyba

vykdoma kariuomenės plėtra leis ne tik stiprinti nacionalinę gynybą, bet ir užtikrinti tinkamą NATO pajėgų pastiprinimo priėmimą.

NATO šalys pritarė Lietuvos siekiams modernizuoti sausumos pajėgas, sveikino antros brigados kūrimą, artilerijos ir kitų pajėgumų stiprinimą. Pasak V. Urbelio, konsultacijų metu pažymėta Lietuvos pažanga gerinant priimančiosios šalies paramos sąlygas, infrastruktūros, reikalingos atvykstantiems sąjungininkų daliniams, plėtra.

NATO šalys taip pat atkreipė dėmesį ir į sritis, kuriose reikėtų pažangos siekiant optimaliai organizuoti pasirenimą gynybai. Sąjungininkai rekomendavo investuoti į mokymo infrastruktūrą plečiant esamus poligonus, tęsti karinių vienetų komplektavimą, skirti didesnę dėmesį kovinės paramos vienetų plėtrai.

Daugiašalės konsultacijos – tai reguliari, kas dvejus metus vykstanti nacionalinių gynybos pajėgumų plėtros planų peržiūra, kurios metu visos NATO valstybės įvertina kitų sąjungininkių plėtros planus. Po tokio vertinimo NATO šalims skiriami pajėgumų tikslai, kuriuos šalys privalo įgyvendinti, taip prisidedant ir prie kolektyvinės gynybos planų užtikrinimo.

LR KAM

NATO GYNYBOS MINISTRAI SUTARĖ STIPRINTI SAJUNGININKŲ PAJĖGAS RYTINĖJE ALJANSO DALYJE

NATO gynybos ministrų pasitarimo Briuselyje dalyviai.

NATO nuotr.

Vasario 10 d. NATO gynybos ministrų susitikime Briuselyje buvo priimtas principinis sprendimas stiprinti sąjungininkų karinį buvimą rytinėje NATO dalyje.

„Sąjungininkų pajėgų dislokavimas yra svarbiausias elementas, siekiant įgyven-

dinti Aljanso karinę adaptaciją ir patikimą atgrasymą. Todėl sveikinu priimtą sprendimą dislokuoti didesnes sąjungininkų pajėgas rytinėje NATO dalyje. Mūsų siekis, kad Lietuvoje būtų dislokuotas tarptautinis batalionas”, - NATO gynybos ministrų

susitikimo metu sakė Juozas Olekas.

Ministras J. Olekas pabrėžė, kad iki vasaros turėtų būti apsispręsta dėl NATO buvimo detalių ir karinės koncepcijos. Ministras taip pat akcentavo, kad Aljanso dislokuotos pajėgos turi būti pasirėngusios

koviniams veiksams, integruotos su nacionalinėmis pajėgomis, pasiruošusios nedelsiant veikti agresijos atveju.

Pasak krašto apsaugos ministro, NATO turi sudaryti ilgalaikį šių pajėgų rotacijos planą. „Lietuva didina nacionalinius pajėgumus ir yra

pasiruošusi suteikti visaapimančią priimančios šalies paramą sąjungininkų kariams”, - susitikime teigė ministras J. Olekas.

Vasario 11 d., Aljanso šalių narių gynybos ministrai priėmė sprendimus, siekiant pagerinti NATO atsaką į hibridines atakas ir paspartinti sprendimų priėmimo procesus. Ministrai taip pat aptarė kibernetinių pajėgumų plėtrą, bendradarbiavimą su kitomis tarptautinėmis organizacijomis, visų pirma Europos Sąjunga (ES). Ministrai įvertins priešraketinės gynybos projekto įgyvendinimą.

NATO gynybos ministrai taip pat susitiko su Aljanso išplėstų galimybių partneriais - Švedijos, Suomijos, Austrijos, Gruzijos ir Jordanijos atstovais, taip pat ES atstovais. Ministrai diskutavo kaip spręsti Rytų ir Pietų kaimynystėje kylančias saugumo problemas.

NATO-Gruzijos komisijos posėdyje ministrai apžvelgė NATO patvirtinto priemonių paketo Gruzijai įgyvendinimą ir galimybes sustiprinti esamą paramą.

LR KAM

ES MINISTRŲ SUSITIKIME APTARTA ES GLOBALIOS UŽSIENIO IR SAUGUMO POLITIKOS STRATEGIJA

LR užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius ES ministrų susitikime aptarė ES globalios užsienio ir saugumo politikos strategiją, santykius su Iranu, migracijos klausimus. *Nyderlandų pirmininkavimo ES Tarybai nuotr.*

Lietuvos užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius vasario 5-6 dienomis Amsterdame, Nyderlanduose, dalyvavo neformaliame Europos Sąjungos užsienio reikalų ministrų susitikime (Gymnich).

Didelį dėmesį ministrai skyrė ES globalios užsienio ir saugumo politikos strategijos elementų aptarimui. Šią strategiją 2015 m. birželio mėnesio Europos Vadovų Tarybos pavedimu ES vyriausioji įgaliotinė užsienio reikalams ir saugumo politikai Federica Mogherini turi parengti iki birželio. Diskusijos metu L. Linkevičius pabrėžė, kad būsimoje strategijoje pirmiausia reikia įvardinti mums, Europos Sąjungai, kylančias grėsmes, o Rusija ir jos elgesys tiek Rytų Europoje, tiek globaliai yra viena iš pagrindinių grėsmių.

Lietuvos diplomatijos vadovas akcentavo ir ES bendradarbiavimo su NATO poreikį.

Ne mažiau svarbiu klausimu tapo migracija – situacija tiek ES, tiek trečiosiose šalyse išlieka itin rimta. Ministrai teigė, kad turi būti siekiama integruoto požiūrio į migraciją, prieglobstį ir išorės sienos kontrolę: būtina siekti readmisijos susitarimų su trečiosiomis šalimis ir kuo skubesnio ekonominių migrantų grąžinimo, stiprinti ES išorinių sienų apsaugą. Taip pat buvo kalbama apie tai, kad Rusijos pagalba Sirijos valdžiai kovojant su opozicija tik didina migrantų srautą į Europą ir atitolina krizės šalyje sprendimą. Prie šios ES užsienio reikalų ministrų diskusijos prisijungė ir šalių kandidačių ministrai iš Albanijos,

Juodkalnijos, Makedonijos, Serbijos, Turkijos. Ministrai pripažino Turkijos ir kitų šalių kandidačių pastangas tinkamai valdyti masinės migracijos srautus, ragino stiprinti bendradarbiavimą sprendžiant migracijos iššūkį.

Ministrai aptarė ir tolesnį ES bendradarbiavimą su Iranu po sankcijų atšaukimo sausio 16 d., dėl kurio verslo bendradarbiavimui ir investicijoms atsiveria finansų, bankininkystės, energetikos, naftos cheminių produktų ir kitos sritys. Tikimasi, kad pirmieji pasitikėjimo tarp Irano ir Vakarų stiprinimo žingsniai leis užmegzti dialogą dėl smurto Sirijoje, Irake ir Jemene sustabdymo, užkertant kelią dar didesniems geopolitiniais poslinkiams Artimuosiuose Rytuose.

LR URM

ITALIJOJE TARTASI DĖL BENDRO BALTIJOS ŠALIŲ ISTORIJS TYRIMŲ CENTRO ĮKŪRIMO

Italijos sostinėje Romoje vasario 9 dieną Lietuvos ambasados iniciatyva vyko susitikimas su Latvijos ir Estijos ambasadoriais ir Vičenzos Socialinės ir religijos istorijos tyrimų instituto (Istituto per le Ricerche di Storia Sociale e Religiosa) atstovais dėl Baltijos šalių istorijos tyrimų centro Italijoje įkūrimo.

Planuojama, jog centras vykdys akademinę veiklą tiriant Baltijos šalių istoriją, atmintį ir kultūrą bei viešins tyrimų rezultatus Italijoje. Pirmojo susitikimo metu buvo aptartos ilgamečio bendradarbiavimo perspektyvos, įgyvendinimo bei finansavimo galimybės.

Susitikime dalyvavę Lietuvos ambasadorė Italijoje Jolanta Balčiūnienė, Latvijos ambasadorius Italijoje Artis Bērtulis, Estijos ambasadorė Italijoje Celia Kuningas-

Saagpakk, Lietuvos kultūros atašė Italijoje Julija Reklaitė, Estijos konsulė Italijoje Klarika Liiv bei Vičenzos Socialinės ir religijos istorijos tyrimų instituto atstovai profesorius Tiziano Treu ir istorikas Andrea Griffante sutiko, jog bendro Baltijos šalių istorijos tyrimų centro įkūrimas yra labai svarbus žingsnis siekiant formuoti naują Baltijos šalių įvaizdį Italijoje.

Kaip teigė vienas iš Baltijos šalių kultūros centro iniciatorių, jau ne vienerius metus tyrinėjantis Baltijos šalių istoriją bei laisvai kalbantis lietuvių kalba, Andrea Griffante, Baltijos šalių istorijos tyrimų centro įkūrimas padėtų koordinuoti įvairių mokslininkų, veikiančių Baltijos šalių tyrimų kontekste, darbą. Centras suteiktų Italijos ir užsienio mokslininkams galimybę ben-

dradarbiauti dėl Baltijos šalių kultūros bei istorijos žinių sklaidos Italijoje, padidintų indėlį į tokią tyrimų sritį, taip pat skatintų susidomėjimą Baltijos šalimis Italijoje. Visi susitikimo dalyviai sutiko, kad tai gali daryti sutelkta grupė mokslininkų, kurie pažįsta regioną, jo istoriją bei problemas.

Vičenzos Socialinės ir religijos istorijos tyrimų institutas su Vidurio ir Rytų Europos šalimis susijusią veiklą vykdo jau kurį laiką. Netrukus po geležinės uždangos griūties instituto veikla persiorientavo į Vidurio ir Rytų Europos tyrimus, ypač – į religinės laisvės problemą okupacijos periodu. Instituto iniciatyva organizuojami tobulinimo kursai apie Baltijos šalių istoriją vidurinių mokyklų mokytojams bei moksleiviams Veneto regione.

LR URM

LIETUVA IR PASAULIS

LR Sveikatos apsaugos ministerijos prašymu dalinamės su jumis informacija apie Zika virusinę infekciją: <http://sam.lrv.lt/lt/naujienos/zika-virusine-infekcija-ka-turetume-zinoti>

2016 m. vasario 1 d. Pasaulio sveikatos organizacija paskelbė, kad Zikos virusinės infekcijos epidemiologinė situacija kelia grėsmę visuomenės sveikatai tarptautiniu mastu dėl Zikos virusinės infekcijos nštumo metu ir mikrocefalijos galimo priežastinio ryšio. LR Sveikatos apsaugos ministerija ragina keliaujančius laikytis specialistų rekomendacijų ir saugoti savo ir aplinkinių žmonių sveikatą.

Kijeve vasario 11 dieną vykusiose Lietuvos užsienio reikalų viceministro Andriaus Krivo konsultacijose su Ukrainos užsienio reikalų ministro pavaduotoju Serhij Kyslytsa ir Ukrainos užsienio reikalų ministro pavaduotoja Olena Zerkal aptartas dvišalis bendradarbiavimas, Ukrainos integracijos į ES, Ukrainos ir ES Asociacijos susitarimo įgyvendinimo klausimai, bendradarbiavimas tarptautinėse organizacijose. Lietuvos ir Ukrainos diplomatai taip pat kalbėjosi apie Minsko susitarimų vykdymą, Normandijos ketverto derybas. Ukrainos kolegos informavo A. Krivą apie pažangą įgyvendinant priimtus įsipareigojimus siekiant gauti bevizį režimą su ES ir svarbiausias reformų įgyvendinimo kryptis 2016 m.

Ukraina yra išrinkta Jungtinių Tautų (JT) Saugumo Tarybos nenuolatine nare 2016–2017 metų laikotarpiui. Lietuva yra pasirengusi perduoti Ukrainai narystės Saugumo Taryboje patirtį. Lietuvą išrinkus JT švietimo, mokslo ir kultūros organizacijos (UNESCO) Vykdomosios tarybos nare 2015–2019 m. laikotarpiui, mūsų šalies atstovai daug dėmesio skirs susirinkimų ir žiniasklaidos laisvės, švietimo ir žmogaus teisių Kryme klausimams.

Ukrainos uostamiestyje Odesoje vasario 10 dieną užsienio reikalų viceministras Andrius Krivas su Odesos jūrų akademijos studentais diskutavo apie Lietuvos integracijos į Europos Sąjungą ir NATO patirtį, ES ir Ukrainos Asociacijos susitarimo įsigaliojimo naudą ES ir Ukrainos žmonėms.

LR užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius vasario 11 dieną Vilniuje susitiko su Dakaro ralyje dalyvavusių Lietuvos komandų nariais, kuriems padėkojo už Lietuvos vardo garsinimą ir vienybės jausmo skatinimą. „Jūsų pasiekimai viename didžiausių ir sudėtingiausių sporto renginių pasaulyje tik dar kartą liudija, kokia talentingų, ambicingų ir atkaklių žmonių valstybė esame“, – pažymėjo L. Linkevičius. 37-tasis Dakaro ralis vyko 2016 m. sausio 3–16 dienomis Pietų Amerikoje. Lietuvai šiose lenktynėse atstovavo Antanas Juknevičius su šturmanu Mindaugu Slapšiu, Benediktas Vanagas su šturmanu iš Lenkijos Sebastianu Rozwadowskiu ir Lietuvos ralio lenktynininkas Vaidotas Žala kartu su šturmanu Sauliumi Jurgelėnu.

LR užsienio reikalų ministerija ir viešoji įstaiga „Versli Lietuva“ vasario 11 dieną Vilniuje organizavo seminarą „Švedija iš arti. Sužinok, suprask, veik!“, kuriame dalyvavo daugiau nei 100 Lietuvos verslininkų. Didelio verslininkų susidomėjimo sulaukusiame renginyje Švedijos rinkos potencialą, verslo kultūrą, viešųjų pirkimų sistemą, galimybes ir galimus iššūkius verslo plėtrai, švediškas vertybes, pagrindinius bendravimo bei bendradarbiavimo principus pristatė Lietuvos komercijos atašė Švedijoje Audrius Masiulionis, „Business Sweden“ Lietuvos padalinio vadovas Lukas Danielevičius, Švedijos konsultacinės įmonės „Double Check“ atstovas Matsas Olofssonas. Savo įmonės sėkmės receptu įžengiant į Švedijos rinką pasidalino „KG Constructions Group“ komercijos direktorius Arnas Liseckas.

Lietuvos ir Švedijos ekonominiai ryšiai yra itin dinamiški ir intensyvūs. Švedija yra 8 didžiausia Lietuvos prekybos partnerė (10-a vieta pagal eksportą, 7-ta – pagal importą). Daugiau nei 10 metų Švedija yra didžiausia investuotoja Lietuvoje (24 proc. visų tiesioginių užsienio investicijų Lietuvoje). Lietuvą ir Švediją sieja ir strateginė energetinė partnerystė (elektros jungtis „NordBalt“).

Pretorijoje sausio 27 dieną surengtos Lietuvos ir Pietų Afrikos Respublikos (PAR) užsienio reikalų ministerijų politinės konsultacijos, kuriose apsikeista nuomonėmis apie šalių bendradarbiavimo perspektyvas politikos ir ekonomikos srityse, identifikuoti prioritetai tolesniam ekonominiam bendradarbiavimui. Lietuvos delegacija, vadovaujama Užsienio reikalų ministerijos Lotynų Amerikos, Afrikos, Azijos ir Okeanijos departamento direktoriaus Eduardo Borisovo, susitiko su PAR delegacija, kuriai vadovavo Tarptautinių santykių ir bendradarbiavimo departamento Amerikų ir Europos direktorato generalinio direktoriaus pavaduotoja Judith Yolisa Maya. Lietuvos ir Pietų Afrikos Respublikos diplomatiniai santykiai užmegzti 1991 m. lapkričio 11 d., paskutinės politinės konsultacijos vyko 2009 metais Vilniuje.

LR URM

APTARTI 2016 METŲ PLANAI IGYVENDINANT „GLOBALIOS LIETUVOS” PROGRAMĄ

LR Užsienio reikalų ministerijoje vasario 4 dieną įvyko „Globalios Lietuvos” programą įgyvendinančių Lietuvos institucijų, nevyriausybinių organizacijų, Pasaulio lietuvių bendruomenės ir kitų užsienio lietuvių organizacijų atstovų susitikimas, kuriame aptarti 2015-ųjų pagrindiniai laimėjimai įgyvendinant „Globalios Lietuvos” programą, pristatyti užsienio lietuvių apklausos rezultatai bei 2016 m. planuojama veikla ir svarbiausių renginių kalendorius.

Sveikindamas susitikimo dalyvius, užsienio reikalų viceministras Mantvydas Bekešius pažymėjo, kad ypač svarbu užtikrinti „Globalios Lietuvos” programos tęstinumą, institucijų veiklą planuoti ir vykdyti koordinuotai. Pasak viceministro, taip pat svarbu „Globalios Lietuvos” programą įgyvendinti įtraukiant ir Lietuvos regionus. M. Bekešius akcentavo, kad vykdomų užsienio lietuvių ap-

klausų rezultatai apibendrina Lietuvos institucijų vykdomą veiklą diasporos telkimo srityje ir nubrėžia gaires rengiant ateinančių metų „Globalios Lietuvos” tarpinstitucinio veiklos plano atnaujinimą. Viceministras informavo, kad 2016 m. „Globalios Lietuvos” programai skirta 3,3 mln. eurų, o daugiausiai lėšų skiria Švietimo ir mokslo ministerija, Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija bei Užsienio reikalų ministerija.

„Šie metai – jubiliejiniai daugeliui sėkmingų tęstinių „Globalios Lietuvos” idėjų įgyvendinančių projektų: užsienyje gyvenančių lietuvių kilmės mokslininkų premijų teikimo dešimtmetis, pasaulio lietuvių kūrėjus vienijančio projekto „Migruojantys paukščiai” dešimtmetis, bei „Globalios Lietuvos” apdovanojimų penkmetis”, – pažymėjo viceministras ir pakvietė remiantis šių projektų metu sukaupia patirtimi ieškoti idėjų naujiems

„Globalios Lietuvos” programą vykdančių Lietuvos institucijų, nevyriausybinių organizacijų, Pasaulio lietuvių bendruomenės ir kt. užsienio lietuvių organizacijų atstovų pasitarimas LR užsienio reikalų ministerijoje.

LR URM nuotr.

prasingiems projektams.

Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos pirmininkė Dalia Henke padėkojo už pirmą bendrą lietuvių organizacijų ir visų „Globalios Lietuvos” programą įgyvendinančių institucijų atstovų susitikimą. Ji pažymėjo, kad

Pasaulio lietuvių bendruomenė, vienijanti net 44 kraštų bendruomenes, ypač vertina galimybę susipažinti ir bendradarbiauti su visomis institucijomis ir organizacijomis Lietuvoje, siekiant visų bendro tikslo – efektyvesnio užsienio lietuvių įtraukimo į įvairių

sričių Lietuvos gyvenimą.

Susitikimo dalyviai trumpai pristatė 2016 m. planuojamų renginių ir projektų tikslus ir sutarė rengti bendrą „Globalios Lietuvos” renginių kalendorių bei jį skelbti Užsienio reikalų ministerijos tinklalapyje.

LR URM

MININT VASARIO 16-TĄJĄ BERLYNE PRIE LIETUVIŲ TAPYBOS KLASIKŲ DARBŲ SKAMBĖS LIETUVIŠKA MUZIKA

Augustinas Savickas. Rythms, 89x116, 2008 m.

Vasario 16-toji Berlyne bus minima skambant Onos Kolobovaitės (sopranas) ir Justo Šerveniko (fortepijonas) dueto atliekamai lietuviškai muzikai, kurią papildys šiuolaikinė lietuvių tapybos paroda „Lietuvių tapybos kontūrai”.

Lietuvos valstybės atkūrimo diena Vokietijoje šiais metais bus minima „Deutsche Bank” patalpose Berlyne. Į Vasario 16-osios minėjimo iškilmes pakviesti lietuvių atlikėjai tą dieną tarp abiejų šalių nuties simbolinį muzikinį tiltą atlikdami programą „Dainų tiltas Lietuva: Lietuva-Vokietija”. Jos metu skambės Mykolo Kleopo Oginskio, Mikalojaus Konstantino Čiurlionio ir

Felikso Bajoro kūriniai. Jų klausysis Vokietijos visuomenės veikėjai, politikai, akademikai, meno pasaulio žmonės bei diplomatinio korpuso atstovai.

Pasak J. Šerveniko, „programai sukurti impulsą davė 2015 metais minėtas M. K. Oginskio 250 metų jubiliejus. Nepaprastai įdomu prisiliesti prie muzikos, parašytos prieš kelis šimtus metų, kuri nėra žinoma klausytojui.” Tiltu tarp M. K. Oginskio ir XX amžiaus antrosios pusės lietuvių kompozitorių muzikos taps M. K. Čiurlionio daina „Mikit, lankos”, o lietuviškąją koncerto dalį vainikuos F. Bajoro kompozicija „Sakmių siuita”, vienas populiariausių ir originaliausių lietuviš-

kų vokalinių kūrinių. Savo kruopščiai parengtoje programoje atlikėjai nepamiršo ir vokiečių kompozitorių aukso fondo – tą vakarą Berlyne skambės Roberto Schumanno daina iš ciklo „Moters meilė ir gyvenimas”.

Kaip teigia pianistas J. Šervenikas: „Nuostabus jausmas groti savo šalies kompozitorių kūrinius ne dėl to, kad taip reikia, o dėl to, kad norisi. Tai labai įdomi ir kokybiška muzika, kurią mokytis ir atlikti yra vienas džiaugsmas”.

Minint Vasario 16-ąją Berlyne bus eksponuojama ir lietuvių tapytojų paroda „Lietuvių tapybos kontūrai”, skirta Lietuvos Nepriklausomybės pripažinimo 25-osioms metinėms. Parodoje pristatomi įvairaus žanro žinomų Lietuvos tapytojų darbai – šalia tokių klasikų kaip Augustinas Savickas ir Aloyzas Stasiulevičius darbų puikuoja šiuolaikinės lietuvių tapybos teminė drobės. Kaip teigia kuratorė Arūnė Tornau, šioje parodoje atskleidžiama plati šiuolaikinės lietuvių tapybos paletė bei spalvinė pasaulėjauta.

LR KM

PRITARTA VALSTYBĖS ATKŪRIMO 100-MEČIO MINĖJIMO PROGRAMOS KOMISIJOS SUDARYMUI

LR Ministrų kabinetas posėdyje pritarė Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio minėjimo programos įgyvendinimo koordinavimo komisijos sudarymui. Komisija, kuriai vadovaus Ministras Pirmininkas Algirdas Butkevičius, vertins Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio minėjimo programos įgyvendinimo metų ataskaitą ir pasiūlymus dėl tolesnio vykdymo, prireikus inicijuos minėjimo programos 2015–2020 metų plano pakeitimus.

Siekianti, kad į Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečiui paminėti skirtą programą būtų įtraukta kuo didesnė visuomenės dalis, todėl šimtmečio programa kasmet iki 2020 metų bus atnaujinama atsižvelgiant į gyventojų ir organizacijų siūlymus.

Siekiant užtikrinti visapusišką ir kūrybingą Valstybės atkūrimo šimtmečio programos įgyvendinimą, komisijos darbe

dalyvaus Lietuvos istorijos instituto, Lietuvos savivaldybių asociacijos, Kultūros ministerijos, Tautinių mažumų departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, Vilniaus dailės akademijos, Lietuvos mokslų akademijos, Lietuvos savivaldybių seniūnų asociacijos, Krašto apsaugos ministerijos, Lietuvos žydų (litvakų) bendruomenės, Pasaulio lietuvių bendruomenės, Lietuvos pramonininkų konfederacijos, Seimo kanceliarijos, Lietuvos studentų sąjungos, Finansų ministerijos, Vilniaus miesto savivaldybės administracijos, Kauno miesto savivaldybės administracijos, Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos, Lietuvos mokinių olimpinio komiteto, Švietimo ir mokslo ministerijos, Prezidento kanceliarijos ir Ūkio ministerijos atstovai.

LRV Spaudos ir komunikacijos skyriaus informacija

PARAIŠKA PARAMAI

Lietuvių Fondas praneša, kad priimamos paraiškos projektų paramai gauti. Elektroninę paraišką rasite LF tinklalapyje www.lithuanianfoundation.org (LT/skiltyje „Parama”). Atkreipiame paraiškų teikėjų dėmesį, kad šiemet paraiškos priimamos iki balandžio 1 d.

LIETUVIŲ FONDO inf.

METINĖ AKADEMINIO SKAUTŲ SAJŪDŽIO KLIVLANDO SKYRIAUS ŠVENTĖ

2015 m. lapkričio 28 d. Klivlando akademikai skautai ir svečiai susirinko Lietuvių namuose, Gintaro restorane, kur įvyko iškilminga sueiga ir metinės šventės vakarienė. Per iškilmingą sueigą trys kandidatai davė įžodžius, gavo atitinkamos spalvos juostas ir buvo pakelti į tikruosius narius. Po vakarienės buvo įdomi meninė programa. Šios metinės šventės tikslas buvo pristatyti naujus narius, pabrėžti dabartinę veiklą, patvirtinti narių ideologinį išipareigojimą ir padėkoti visiems, kurie bendradarbiauja ir remia akademikų skautų veiklą.

Iškilmingoji sueiga buvo uždara, joje dalyvavo Klivlando tikrieji nariai akademikai, trys kandidatai, jų tėvai, ir akademikų skautų sąjungos pirmininkas v. s. fil. Ričardas Chapetta. Sueiga prasidėjo vėliavų įnešimu ir kandidatų pristatymu. Buvo pristatyti šie kandidatai: Ramunė Bartuškaitė, Jūlytė Totoraitytė, ir Darius Čepulis. Pagal sąjungos įstatus, kiekvienas kandidatas ir kandidatė parašo aktualią, akademinio lygio temą, kurią apgina per tikrųjų narių apklausą. Tokios temos buvo parašytos ir apgintos.

Ramunės Bartuškaitės tema vadinosi „Mišraus atlyginimo gyvenvietės galimybės Cincinnati istoriniame North Rhine Heights rajone“. Sesė Ramunė yra architektė, dirbanti Filadelfijos mies-

te, o ši jos tema analizavo projektus, skirtus atgaivinti senstančius, nugyventus rajonus, kada būna panaudojamas naujas socialinis modelis. Šis naujas modelis siekia suburti įvairių sluoksnių ir pajamų žmones į vieną gyvenamąjį rajoną, turint tikslą, kad toks artimesnis bendravimas pakylės tuos, kurie yra ekonomiškai ir socialiai atsilikę, ir sukurs bendrą gerovę abiem sluoksniams. Kol kas šis eksperimentas nėra iki galo pasiekęs savo tikslų.

Jūlytės Totoraitytės tema vadinosi „Naujų žmonių nefarmakologinis skausmo reguliavimas“. Šiuo metu sesė Jūlytė studijuoja Klivlando valstijos Slaugymo mokyklos programą ir jos mokslo tikslas yra pasiekti slaugymo magistro laipsnį. Medicininiai tyrinėjimai rodo, kad kūdikio skausmas, atsirandantis nuo invazinės medicininės intervencijos, yra susijęs su elgesio sutrikimais vėlesniame gyvenime, taip pat sukelia neigiamus pokyčius įvairiuose vidaus organuose. Todėl ypač svarbu intensyvioje naujų žmonių stotyje efektyviai sumažinti skausmą iš pat pradžių, naudojant kuo mažiau intervencinių priemonių. Sesė Jūlytė paaiškino klausytojams keturis metodus neįtraukiant vaistų ar invazinės intervencijos. Šios procedūros vadinasi: kungurinė priežiūra, įvaizdinis apklostymas ir nemaitinantis žindymas. Jų pritaikymas

Akademinių skautų sąjungos Klivlando skyriaus metinė šventė 2015-11-28. Iš kairės: Ričardas Chiapetta, Jūlytė Totoraitytė, Ramunė Bartuškaitė, Darius Čepulis. Vėliavą laiko Antanas Minkūnas. Pirma iš dešinės - dr. Giedrė Matas.

intensyvioje stotyje yra ypač svarbus tolimesniam naujų žmonių ir kūdikių gydimui bei augimui.

Dariaus Čepulio tema vadinosi: „Daiktų internetas“. Ši tema atskleidė visiems ateities galimybes, kada visi būtinais prietaisais ir įranga bus prijungti prie interneto ir taps valdomi kompiuterių. Vienu žodžiu, tai yra tokie dalykai kaip laikrodžiai, termostatai, šaldytuvai, automobiliai, ir t. t. Jie galės vienas su kitu „kalbėtis“ ir optimizuoti mūsų gyvenimą, padarydami jį ne tik lengvesniu, bet ir produktyvesniu. Nors nuolat tykos įsilaužėlių („hakerių“) pavojus, jau išrasti būdai kaip apsiginti nuo jų. Daiktų internetas bus didesnis gyvenimo pokytis negu pats internetas - pokytis, kuris radikaliai pakeis ir pagerins mūsų visų gyvenimą. Brolis Darius šiuo metu dirba kompiuterių inžinieriumi ir toliau tęsia kompiuterių inžinerijos studijas.

Visi nariai ir svečiai liko sužavėti tokių aukšto akademinio lygio temų ir kandidatų atsakymų į visus pateiktus klausimus. Akademikų skautų pirmininkas Fil. Ričardas Chiapetta padėkojo ir pagyrė visus kandidatus už gražiai pristatytas temas, taip pat apibūdino svečiams akademikų skautų ideologiją ir ateities veiklą. Pabrėžė, kad akademikai gyvena pagal šūkį: „Ad Meliorem“ - „Vis aukštesnis, vis geresnis“, ir kad šio šūkio įgyvendinimas yra kiekvieno akademiko asmeninė atsakomybė. Po to vyko kandidatų pakėlimas į tikruosius narius. Visi buvo pakviesti stoti ir rikiuotę. Kiekvienas kandidatas kartojė pasižadėjimo žodžius, tuomet jiems buvo

užrištos atitinkamos spalvos juostos, skautai pabučiavo vėliavą ir pasirašė pasižadėjimo lapą. Vėliavos buvo išneštos, užbaigiant uždara ir labai iškilmingą ceremoniją. Po to visi nariai ir svečiai nuėjo į „Gintaro“ restoraną bendros vakarienės.

Po vakarienės tęsėsi programa toliau. Fil. Stepas Matas perdavė Klivlando skyriaus pirmininkės Mylitos Nasvytienės sveikinimus, apgailestaudamas, kad ji negalėjo asmeniškai dalyvauti. Pirmininkas fil. Ričardas Chiapetta kalbėjo apie akademikų skautų veiklą ir pristatė naujas akademikos seses Ramunę, Jūlytę ir brolį Darius. Po to buvo atlikta labai įdomi meninė programa.

Programos prelegentės buvo autorė Laura Juška-Rukšėnaitė ir literatūros ekspertė dr. Jolita Kavaliūnaitė. Sesė Laura parašė ir publikavo eilėraščių rinkinį pavadinimu „Chemistry-Not Science/a Book of Poems“. Ji knygą pasirašė slapyvardžiu Caroline Wright; knyga parašyta anglų kalba. Laura pradėjo rašyti poeziją būdama paaugle, todėl šis eilėraščių rinkinys jautriai atskleidžia jaunuolės jausminį pasaulį ir gyvenimo iššūkius. Dr. Kavaliūnaitė nagrinėjo ir komentavo eilėraščius, o autorė Laura perskaitė keletą poemų. Pasak dr. Kavaliūnaitės, „Ši knyga yra lyrinė pasaka, išreiškianti poetės kelionę nuo vaikystės į subrendimą“.

Anot jos, „viršelis ir poemos atspindi simbolišką ir estetišką simbiozę tarp žodžių ir nuotraukų“. Po knygos pristatymo Laura pasirašė savo knygas. Jos knygą galima įsigyti per amazon.com.

Po poezijos knygos pristatymo fil. Jonas Totoraitis pristatė skaidrių rinkinį „Kelionė sriaunia upe Kolorado valstijoje“. Tai buvo trumpa kalba apie dešimties dienų kelionę pagal Žaliąją upę („Green River“), kuri teka tarp Utaho ir Kolorado valstijų per vadinamąjį Apleistąjį kanjoną dykumoje („Desolation Canyon Wilderness Area“). Pagrindinis tikslas buvo parodyti nuostabią gamtą, pateikti tam tikrų įžvalgų dėl logistikos keliaujant laivais už civilizacijos ribų ir atkreipti mūsų dėmesį į tai, kaip svarbu išlaikyti tokius nuostabius nacionalinius parkus dėl mūsų ir ateinančių kartų.

Fil. Stepas Matas padėkojo garbės mecenatams, advokatui Algiui Širvaičiui ir Plėtros fondui už dosnią paramą, fil. Algiui Mulioliui už meniškai paruoštą reklamą ir programos vadovėlius. Klivlando akademikai paaugko Lietuvių klubui 500 dol. naujam projektoriui ir dėkojo Klubui už suteiktą paramą akademikams skautams. Uždarant meninę šventę, visi sustojo ir sugiedojo akademikų skautų tradicinį himną: „Gaudeamus Igitur“.

Ad Meliorem!

Fil. Jonas Totoraitis

Laura Juška-Rukšėnaitė „Gintaro“ restorane.

PRENUMERUOKITE DIRVĄ	
	METAMS - \$55.
	PUSEI METŲ - \$40.
	PIRMA KLASĖ - \$78.
	ORO PAŠTU UŽSIENI
METAMS - \$130.00	

VASARIO 16-OSIOS PROGA LIETUVOS TRISPALVĖ TRADICIŠKAI IŠKELTA CICERO MIESTE

Šių metų vasario 11 d. Cicero mieste vyko jungtinis Lietuvos valstybės atkūrimo dienos – Vasario 16-osios – bei JAV Prezidento dienos minėjimas. Jau daugiau nei keturis dešimtmečius kasmet šia proga Cicero miesto centre greta JAV vėliavos iškeliama ir Lietuvos trispalvė, kuri čia plazdės visą savaitę. Renginio metu miesto bendruomenės centre pagerbtos vėliavos, abiejų šalių himnus atliko Šv. Antano parapijos lietuvių choras, susirinkusius pasveikino LR generalinis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas, Cicero miesto ir lietuvių bendruomenės atstovai. Cicero miesto taryba kaip ir kasmet priėmė rezoliuciją, sveikinančią Lietuvą su Nepriklausomybės diena.

Vasario 16-osios ir JAV Prezidento dienos minėjimo Cicero, IL dalyviai.

J. Kuprio nuotr.

nuo 1974 m., UR ministras Linas Linkevičius dėkojo už neuilstamas ilgametes pastangas garsinant Lietuvą, pristatant jos istoriją bei kultūrą. „Junginės Valstijos – sukurtos ant tvirtų visuotinių vertybių – laisvės, demokratijos ir žmogiškojo orumo pamatų. Per amžius tai buvo

įkvėpimas daugeliui užgrobtų ir okupuotų šalių visame pasaulyje, tame tarpe ir Lietuvai, kurios pasipriešinimo kovos yra didis simbolis šių vertybių gynimo, kuriomis tiki abi valstybės” savo padėkoje rašė Užsienio reikalų ministras. Mindaugui Baukui padėka įteikta už transatlantinių Lietuvos ir JAV santykių plėtojimą, Lietuvos vardo, istorijos ir tradicijų garsinimą išeivijoje, ir Nepriklausomybės dienos minėjimų Cicero mieste organizavimą.

Minėjime taip pat dalyvavo Cicero miesto vadovybė, šio miesto gyventojai, lietuvių bendruomenės nariai, o taip pat nemažas būrys vienos miesto gimnazijų moksleivių. Lietuvos Nepriklausomybės dienos proga parodytas filmas pristatantis Lietuvą, pasakojantis apie mūsų Valstybės istoriją, kultūrą ir ekonomiką.

LR generalinio konsulato Čikagoje informacija

Vėliavos centrinėje miesto aikštėje.

J. Kuprio nuotr.

Generalinis konsulas ilgamečiams išskirtinės Lietuvą garsinančios ceremonijos organizatoriams įteikė asmenines LR užsienio reikalų ministro Lino Linkevičiaus padėkas. Ministro padėkos buvo įteiktos buvusiam Cicero miesto tarybos nariui ir aktyviam visuomenininkui John S. Kociolko ir Cicero lietuvių bendruomenės ilgamečiam pirmininkui Mindaugui Baukui. John S. Kociolko, kuris kasmetiniame Vasario 16-osios minėjime Cicero mieste dalyvauja ir jį padeda organizuoti

Padėkos įteikimas Mindaugui Baukui.

J. Kuprio nuotr.

RŪTA ŠEPETYS – LIETUVIŲ RAŠYTOJŲ DRAUGIJOS PREMIJA

Rūta Šepetys ir Stasė Petersonienė.

Audronės Sidaugienės nuotr.

Vasario 6 d., šeštadienį, Čikagos apylinkėse vyko net trys susitikimai su rašytoja „New York Times” populiariausios knygos „Tarp pilkų debesų” autore Rūta Šepetys, kuri pristatė savo naują knygą „Jūros druska” („Salt to the Sea”). Čikagos lituanistinėje mokykloje,

Jaunimo centre viešnių pristatė Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas. Susitikimo metu Lietuvių rašytojų draugijos (LRD) pirmininkė Stasė Petersonienė įteikė rašytojai R. Šepetys LRD premiją. Mecenatas – Lietuvių Fondas.

LF informacija

ANGLIJA

Manto Kvedaravičiaus filmas „Barzakh” dokumentinių filmų festivalyje „Open City Documentary Festival” – vasario 24 d., trečiadienis, 18:30 val. Power Studios, 114 Power Rd. Chiswick London. **Senjorų pagerbimo šventė** – vasario 28 d., sekmadienis, 15:00 val. Lietuvos ambasada, 2 Bessborough Gardens, London, SW1A 2JE. Jungtinės Karalystės Lietuvių bendruomenės organizuojamas vakaras senjorams. Daugiau informacijos el. paštu – info@jklb.org

„Mettis” styginių kvarteto pasirodymas – Kovo 4 d., penktadienis, 14:00 val. RNCM koncertų salėje, 124 Oxford Rd, Manchester

Styginių kvartetas „METTIS” – Kostas Tumosa (smuikas), Bernardas Petrauskas (smuikas), Karolis Rudokas (altas) ir Rokas

Vaitkevičius (violončelė). Koncerte taip pat pasirodys Akoline Quartet (Prancūzija) bei Darian Trio (Austrija).

Informacija JK lietuviams apie 2016 m. gegužę vykšiančius Jungtinės Karalystės vietos savivaldos rinkimus ir Londono mero rinkimus.

Lietuviška registracijos forma (privalu užsiregistruoti iki balandžio 18 d., kitaip negalėsite dalyvauti rinkimuose) <http://www.electoralcommission.org.uk/data/asset...>

Daugiau informacijos (anglų k.) apie pačius rinkimus bus paskelbta JK rinkimų komisijos svetainėse:

<http://www.electoralcommission.org.uk/find-information...>

<https://www.gov.uk/register-to-vote>;

<http://www.aboutmyvote.co.uk/register-to-vote>

LR ambasados JK inf.

2016 m. gegužės 7 d., šeštadienį, Pasaulio lietuvių centre, 14911 127 St., Lemont, IL 60439 įvyks 53-iasis metinis Lietuvių Fondo narių suvažiavimas. Suvažiavimo metu bus renkamas trečdalis LF Tarybos narių trejų metų kadencijai, t. y. 5 (penki) nariai ir 3 (trys) Kontrolės komisijos nariai vienerių metų kadencijai. **Kandidatų į LF Tarybą ir Kontrolės komisiją siūlymai priimami iki vasario 15 d.** Daugiau informacijos – www.lietuviufondas.org

Lietuvių Fondas praneša, kad priimamos paraiškos projektų paramai gauti. Fondas paramą skiria projektams, padedantiems išlaikyti lietuviškąjį paveldą ir tradicijas, giliau pažinti savąją kultūrą, jos reiškinių įvairovę, skatinantiems etninės kultūros paveldo išsaugojimą bei gyvosios tradicijos tęstinumą, ugdantiems brandžios tautinės savimonės asmenybę.

Lietuvių Fondas remia šias sritis: švietimą, kultūrą, lietuvių išeivijos bendruomenes, jaunimą. Elektroninę paraišką rasite LF tinklalapyje www.lietuviufondas.org (LT/skiltyje „Parama”). Atkreipiame paraiškų teikėjų dėmesį, kad šiemet **paraiškos priimamos iki balandžio 1 d.**

KŪRYBIŠKAS PANEVĖŽYS

Pasaulyje yra mažų miestų, kurie sukuria savitą veiklą ir plačiai paskleidę šią žinią tampa traukos centrais. Panevėžys turi stiprų kultūros potencialą. Sujungus įvairių sričių pajėgas, kultūra galėtų tapti vienu iš prioritetų, kuriant miesto veidą.

Panevėžys gali tapti tokiu miestu, kuriame kultūra atsiskleistų savo plačiaja prasme. Juozo Miltinio dramos teatras imasi sudėtingos misijos suburti įvairių sričių institucijas, kurių bendradarbiavimas pagerintų gyvenimo kokybę čia gyvenantiems ir kartu padarytų miestą traukos centru Lietuvos gyventojams ir užsieniečiams. Kviečiami bendradarbiauti visi, kuriems rūpi miesto gerovė.

Teatro kuriamos koncepcijos atspirties taškai - laiko patikrintų vertybių ir šiandienos realijų tandemas, aukštos prabos kultūra, į Panevėžį atvykstantys iškilūs pasaulio menininkai, garsūs kultūros, visuomenės veikėjai, pasidalinsiantys savo kūryba, patirtimi, glaudus miesto institucijų bendradarbiavimas. Išankstinės apklausos parodė, kad šis projektas sudomino panevėžiečius, jam pritaria ir į jį įsijungti žada ne tik kultūros, švietimo, bet ir socialinės, sveikatos apsaugos, dvasinės bei kitų sričių institucijos ir visuomeninės organizacijos.

Bendrą įvairių institucijų projektą, apimančią visą miestą, inicijuotų Juozo Miltinio dramos teatro premjerinių spektaklių tematika, kurių spektras labai platus: nuo amžinų vertybių iki aštriausių nūdienos aktualijų.

Per 2016-uosius metus Juozo Miltinio dramos teatras numato išleisti 6 premjeras, kurių kiekviena turėtų tapti reiškiniu, gvildenant kultūrinės, socialinės, ekologinės, politinės temas.

Žadama pasikviesti tokius šių sričių korifėjus, kurių atvykimas į Panevėžį atrodo „misija neįmanoma“, o iš tiesų su jais jau sutarta. Juozo Miltinio dramos teatras tikslina kelionių detales, susitikimų datas.

Balandžio 30 dieną į savo kūrinio „Černobylio malda“ premjerą Juozo Miltinio dramos teatre atvyks **Nobelio premijos laureatė rašytoja Svetlana Aleksijevič**, su kuria po spektaklio vyks susitikimas - kūrybos vakaras. Pasaulinio garso režisierius, Lenkijos kino ir teatro grandas **Kšištofas Zanusis (Krzysztof Zanussi)** Juozo Miltinio dramos teatre režisuos savo pjesę „**Mirties nuosprendis antrininkui**“.

Bendrame projekte dalyvaus įvairios Panevėžio institucijos: Juozo Miltinio dramos teatras, Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešoji biblioteka, Dailės galerija ir Fotografijos galeri-

ja, Kraštotyros muziejus, Muzikinis teatras, kino teatras „Garsas“, Bendruomenių rūmai, A galerija, R. Bagdono džiaz klubas, Panevėžio kolegija, miesto gimnazijos ir kt. Projektą sudarys 6 dalys, kurių kiekviena vyks vis kitą mėnesį.

KOVAS

Teatro triumfas

Prieš 75 metus jaunas, ambicingas, Paryžiaus ir Londono kultūros ragavęs režisierius Juozas Miltinis Panevėžio dramos teatre pastatė pirmąjį spektaklį N. Pogodino „Sidabrinis slėnis“. 1941 m. kovo 15 d. įvykusi premjera buvo oficialus Panevėžio dramos teatro atidarymas. Tai buvo tas žingsnis, kuriuo žengiama į naują miesto gyvenimo kokybę. Dar nežinoma, net nenuspėjama teatro ateitį, kuri sudrebins provincialią rutiną.

Ši sukaktis - labai svarbi Panevėžiui. Teatre ji bus minima kovo 18 dieną spektaklio „Lietaus dievas“ premjera. Pjesę, kurią specialiai teatro jubiliejui rašo vienas universaliausių ir jautriausių šiandienos lietuvių kūrėjų Alvydas Šlepikas, Juozo Miltinio dramos teatre statys žymus režisierius Julius Dautartas. Simboliška, kad būtent jis buvo pirmasis režisierius, kuriam teatro legenda Juozas Miltinis patikėjo savo kabineto raktus.

Juozo Miltinio dramos teatre kviečia miesto įstaigas paminėti šią įsimintiną datą „su trenksmu“. Įsivaizduokime, kad visas Panevėžys kovo mėnesį gyvena miltiniška dvasia. Kino teatras „Garsas“ rodo filmus su režisieriumi Juozu Miltiniu ir jo aktorais, Fotografijos galerija rengia jų portretų parodą, Kraštotyros muziejus panardina į 1940-ųjų metų Panevėžį. Koncertuose skamba 1930-ųjų metų Paryžiaus šlageriai. Bibliotekoje vyksta diskusijos apie teatrą ir skaitytojai graibsto knygas šia tema. Kiekviena gimnazija, mokykla randa savo raiškos formą. Laisvės aikštės kavinių, parduotuvių, fotostudijų languose - Miltinis, Miltinis, Miltinis.

BALANDIS

Paskaičiuokime ekologijos pulsą

Balandžio mėnesį Juozo Miltinio dramos teatras paminės Černobylio atominės elektrinės katastrofos 30-ąsias metines, pastatydamas spektaklį „Černobylio malda“ pagal Nobelio premijos laureatės rašytojos Svetlanos Aleksijevič to paties pavadinimo knygą. Panevėžiečiai turės itin retą galimybę pabendrauti su žymia rašytoja, nes autorė atvyks į Panevėžį, J. Masiulio knygyne dalins autografus skaitytojams, žiūrės spektaklį, po jo

Juozo Miltinio dramos teatro vadovas Linas Marijus Zaikauskas.

Facebook nuotr.

susitikis su žiūrovais.

S.Aleksijevič rašo dokumentinę prozą, kurią pati vadina „Didžiosios Utopijos kronika“. Tai knygos apie Antrąjį pasaulinį karą („Karas neturi moteriško veido“, 1985, „Paskutiniai liudininkai“, 1985, atnaujinta versija 2004), Afganistano karą („Cinko berniukai“, 1990), savizudybes („Mirties užkerėti“, 1993), Černobylio tragediją („Černobylio malda“, 1997), sovietmečio žmogų („Second hand laikai“, 2013). Didžioji Utopija - tai sovietinio laikotarpio gyvenimas ir pasakojimai. Rašytoja kalbasi su žmonėmis, kurių patirtis ir etiniai pasirinkimai kitaip liktų nematomi. Kaip rašė S.Aleksijevič kūrybos tyrinėtoja Jelena Gapova, „savo knygas ji užrašo tada, kai sovietinė visuomenė galutinai nusivilia deklaruotu tikslu, bando apčiuopti naują prasmę ir neranda jos“.

Skaudi, mus visus palietusi Černobylio katastrofa ragina prabilti apie šiandien labai opią ekologijos temą. Vyriausybės, mokslininkai, aplinkosaugos aktyvistai nepaliaujamai diskutuoja apie klimato atšilimo problemą. Nuomonės įvairiausios, dažnai kardinaliai priešingos. Menininkai dažnai pažvelgia į tokius reiškinius savaip - aštriau, giliau, jautriau. Kartais jaunimo sukurtos ekologinės parodos, drabužių kolekcijos iš atliekų priverčia susimąstyti labiau nei solidus mokslininkų traktatas.

Balandžio mėnesį projekte dalyvaujančios institucijos kviečia panevėžiečius ir kitus Lietuvos gyventojus paskaičiuoti pasaulio ekologijos pulsą ir rasti savų raiškos priemonių

jam normalizuoti. Mieste vyks dokumentinių filmų peržiūros, parodos, diskusijos ir pan. Ši aktuali tema turėtų būti paliesta ne tik kultūros, bet ir socialinėje, politinėje, dvasinėje plotmėje, į veiklą turėtų įsitraukti šių sričių atstovai.

GEGUŽĖ

Apie senatvės ir jaunystės sankirtas

Gegužės mėnesį Juozo Miltinio dramos teatras stato spektaklį pagal šiuolaikinės suomių rašytojos Lauros Ruохонon kūrinių. Tai tarsi šiandieninis „Pigmalionas“ atvirkščiai. Nuo graikų mito apie legendinį skulptorių ir jo sukurtą bei atgaivintą Galatėją ar Bernardo Šo pjesėje papasakotos istorijos apie profesorių, kuris gėlių pardavėją pavertė į aukštuomenės damą, pirmiausia skiriasi tuo, kad herojai čia tarsi susikeičia vietomis. Dieviškas kūrėjos galias čia demonstruoja sena moteris, o jos kūrybos objektas - jaunas valkata. Įdomus efektas, kai susitinka senatvės patirtis ir jaunystės veržlumas.

„Didžiosios sąvokos, tokios kaip tiesa, tikėjimas, ištikimybė, pasiveja mus gyvenimo saulėlydyje. Jos neegzistuoja, kol jaunystėje laimė veriasi tikrai kaip visko kaita, o ne tai, kur ir su kuo mes esame, ir ne tai, kas mes ir kas mus supa“, - teigia profesorius Leonidas Donskis. Tie žodžiai - dar vienas raktas į pjesę ir kartu į gyvenimą.

Kiekvienas amžiaus tarpsnis turi savo problemas. Jaunas rašytojas Mykolas Sauka, už pirmą apsakymų knygą „Grubiai“ pelnęs Kazimiero Barėno premiją, teigia, kad „seno žmogaus

naktinė hierarchija: apačioje - naktipuodis, prie lovos, stiklinėje, - dantų protezai. Ryte svarbu nesusipainioti, kurioje taroje plūduriuojančius dalykus susidėti į burną“. Skamba drastiškai, bet kartais gyvenimas žiaurus, ypač senatvėje, kai užpuola negalios, ligos. Kartu galima pažerti daugybę pavyzdžių apie solidaus amžiaus filosofus, rašytojus, mokslininkus, valstybių vadovus, stebinančius savo sukaupia išmintimi, proto ir kūno galiomis.

Teatras šia pjese ragina atidžiau pažvelgti į seną žmogų. Ne tik scenoje, bet ir realiame gyvenime. Senatvės- jaunystės tema duos impulsą įvairioms miesto institucijoms giliau pagvildinti šią temą ir prie senatvės kokybės pagerinimo prisidėti konkrečiais darbais. Sakykim, surengti labdaros akciją ir slaugos ligoninei (ar panašaus pobūdžio įstaigai) nupirkti trūkstamos medicininės įrangos. Juozo Miltinio dramos teatras ta intencija žada paaukoti lėšas, gautas už premjerinio spektaklio bilietus.

RUGSĖJIS

Kaip įveikti baimės sindromą

Rugsėjo mėnesį Juozo Miltinio dramos teatras kartu su Šiaulių dramos teatru statys šiuolaikinę turkų dramaturgo Tundžero Džjudženoglu pjesę „Lavina“. Pjesės siužeto centre - baimės sindromas, apėmęs vieną kalnų kaimelį. Žiaurūs įstatymai, kuriems pasipriešinti gali tik labai stiprios valios žmonės. Pjesėje paliečiamos aktualios nūdienos problemos: emigracija, terorizmas, prievarta.

Šiandienos pasaulį krečia baimės karštinė. Žmonės kasdien pilte užpilami įvairiomis grėsmėmis: karo, ligų, nedarbo ir etc. Terorizmo išpuoliai. Uraganai, žemės drebėjimai, cunamiai. Kartais kasdienės fobijos gąsdina labiau nei gamtos katastrofos, kurios atrodo kažkur toli. Kaip nugalėti baimę moko įvairios dvasinės praktikos, gausybė knygų šia tema. Tačiau įtaigus meno kūrinys dažnai gali būti kur kas efektyvesnis vaistas nuo šios ligos.

Spektaklis „Lavina“ kviečia panevėžiečius įsigilinti į baimės temą vardan dvasinės ramybės. Į spektaklio inicijuotą bendrą projektą įsijungs dvasininkai, psichologai, menininkai ir kitų sričių atstovai.

Prisiminkime popiežiaus Jono Pauliaus II dvasinį palikimą, kuris gali būti apibūdinamas žodžiu: „Nebijokite“. Šis žodis nuo pirmųjų pontifikato dienų buvo popiežiaus gana dažnai kartojamas. Lankydamasis Lietuvoje ir susitikęs su Vilniaus universiteto bendruomene popiežius sakė: „Nebijokite, bičiuliai, atverti durų Kristui! Jis

(Nukelta į 10 psl.)

(Atkelta iš 9 psl.)
**KŪRYBIŠKAS
PANEVĖŽYS**

pažįsta žmogaus širdį ir moka atsakyti į skaudžiausius jo nerimo klausimus. Jis kviečia mus kartu darbuotis ir kurti tikrai laisvą, vieningą žmoniją”.

SPALIS

Nusikaltimas ir baudmė

Žymus Lenkijos režisierius Andrzej Vajda (Andrzej Wajda), su bičiuliu aptardamas vieną karikatūrą, kurioje Dievas atsisako atsiliiepti į telefono skambutį iš Lenkijos, teigia, kad jis tikrai kalbėtų, jei paskambintų kino ir teatro legenda Kšištofas Zanusi (Krzysztof Zanussi). Tai tas žmogus, kuris galėtų diskutuoti su Dievu apie šiandienos pasaulio moralines vertybes.

Panevėžiečiams būtina išnaudoti unikalią progą, kad Juozo Miltinio dramos teatre režisuodamas spektaklį mieste kurį laiką gyvens kino, teatro, literatūros korifėjus K. Zanusi.

Nauja K. Zanusio pjesė „Mirties nuosprendis antriniui“, kuri bus statoma Juozo Miltinio dramos teatre spalio mėnesį, aštriai ir giliai polemizuoja nusikaltimo ir baudmės tema. Istorija mums duoda pamokas, kad yra tokių nusikaltimų, kuriems negalioja senaties terminas. Šis spektaklis duos

progą įvertinti šias pamokas, pasitelkus įvairias formas.

Literatūros kritikai pabrėžia šios pjesės stiprią moralinę poziciją, paremtą estetiniu skoniu ir didžiuliu istorinių žinių bagažu. Moralinės vertybės istorinių lūžių fone ypač aktuali šiandienos tema.

„Žmogaus vystymosi procesą laikau absoliučia vertybe. Bet turime tobulėti visais įmanomais aspektais - ne tik intelektualiai, ne tik materialiai, bet ir dvasiškai. Turime savo ribas, bet turime ir didžiulį potencialą. Ir vadovaudamiesi tuo potencialu, galime daugiau ar mažiau nuveikti.

Todėl jaučiu atsakomybę už kiekvieną teiginį, kurį žiūrovas randa mano filmuose, mano režisuotuose spektakliuose, o skaitytojas mano knygose. Savo kūrinuose visada keliu klausimą - ar tai pasitarnaus mano amžinai kovai prieš barbariškumą?“ - teigia K. Zanusi.

Pasaulyje K. Zanusi žinomas kaip vienas iškiliausių kino režisierių, „moralinio nerimo kino“ atstovas, kurio filmai pelnę aukščiausius apdovanojimus prestižiniuose kino festivaliuose, tarp jų - Kanų, Berlyno, Maskvos, Venecijos. Kartu jis yra operos ir dramos spektaklių režisierius, dokumentinių filmų autorius.

**LAPKRITIS
Žvilgsnis į Maidaną**

Netolimos skaudžios istorijos pamokos - Maidano įvykiai, kuriuos visi stebėjome sulaikę kvapą. Stebėjome per atstumą, girdėdami įvairias įvykių traktuotes, žiniasklaidos pateikiamą informaciją, pasakojimus iš antrų lūpų. Atrodo tiek daug matyta, sužinota, tačiau dar vis per mažai, norint suprasti tikrąją proeuropietiško sąjūdžio esmę.

„Ukrainos likimas - tai daugiau nei vienos tautos ar šalies likimas. Ukrainos įvykiai lemia Rytų Europos ir Europos vienybės likimą. Kartais atrodo, kad Lietuva tą supranta geriau nei Briuselis“ - teigia knygos „Maidano dienoraštis“ autorius Andrėj Kurkov.

Lapkričio mėnesį Juozo Miltinio dramos teatras paminės Maidano metines, pastatydamas šiuolaikinės ukrainiečių rašytojos Natalijos Vorozbit pjesę. Ją statys Kijevo nacionalinio Ivano Franko vardo teatro meno vadovas ir režisierius Stanislavas Moisijevas.

Ši tema vėl duoda peno įvairioms diskusijoms apie sudėtingą Ukrainos kelią į Europos erdvę - geopolitinę ir civilizacijos. Teatras tikisi pasikviesti dabartinį Kijevo merą, buvusį panevėžietį Vitalijų Kličko.

Linas Zaikauskas, Juozo Miltinio dramos teatro vadovas

**LITUANISTIKOS TYRIMO IR STUDIJŲ
CENTRO SVEČIAI**

Šių metų sausio 15 d. Lituanistikos tyrimo ir studijų centre svečiavosi Lietuvos antropologas, įvairių mokslinių straipsnių autorius, knygų sudarytojas bei autorius, Vytauto Didžiojo universiteto Socialinės antropologijos centro vadovas, humanitarinių mokslų daktaras prof. Vytis Čiubrinskas. Profesorius Centre lankosi ne pirmą kartą, 2002 m. V. Čiubrinskas daly-

vavo LTSC projekte „Pirmieji lietuviai Teksase”. Šįkart jis domėjosi dabartine LTSC veikla, susitiko su Centre dirbančia savo buvusia kolege antropologe dr. Indre Antanaitis-Jacobs.

Nuotraukoje iš k.: dr. I. Antanaitis- Jacobs, LTSC vykdomoji vicepirmininkė Kristina Lapienytė, prof. Vytis Čiubrinskas.

LTSC informacija

**VAIKYSTĖ PRABĖGO SIBIRO
ŠALTYJE**

Stanislovas Abromavičius

I.

Vanda Karpavičienė jau pensininkė, daugiau nei 40 metų išdirbo bibliotekininke vietos bibliotekoje, neakivaizdžiai baigė Vilniaus universitetą. Kai atvažiuoja pas motiną į netoli Kauno esantį Rumšiškių miestelį, abi prisimena ir tuos sunkius laikus, kai ją, keturmetę, su mama ir vos pusantrų metų broliuku Šarūnu nudangino į Sibirą – pasaulio kraštą: Serčianką, Jarcevo (dabar – Jenisejsko) rajoną, Krasnojarsko kraštą, už dešimčių tūkstančių kilometrų nuo Lietuvos.

„Ten mes, vaikai, augome dideliame varge, nelabai supratome savo tragišką lemtį. Visi žaidėme, maudėmės, leidome alkanas, bet pilnas nuotykių vaikystės vasaras prie didingo Jenisejaus. Vasarą su mama keliaudavau į taigą. Ji sunkiai dirbo, o aš džiaugiausi galimybe pabūti kartu, – prisimena Vanda. – Jau kiek paaugusiai teko padėti tremtiniams gaminti maistą, gaudyti tinklais ir doroti žuvį. Juk iš tremties sugrįžau būdama keturiolikos...”

Vanda nepamiršta įspū-

dingų Sibiro žiemos šalčių, siekdavusių iki 60 laipsnių. 40 laipsnių žemiau nulio ten buvo normalus oras. Būdavo, išpili vandenį lauke, o jis akimirksniu sušąla į ledą. Vasarą lengviau, nors labai kamuodavo uodai ir mašalai, bet užtat bruknes rinkdavo saujomis, o baltose miško samanose raudonavo raudonikių galvos.

Mokyti pradėjo aštuonerių, nes mokykla buvo toli, o ir ta rusų kalba. Žinoma, šią išmoko greitai. Namuose mama su močiute išmokė skaityti ir rašyti lietuviškai. Nuoširdūs mokytojai neskirstė įvairiataučių vaikų į vietinius ir tremtinius. Juk net vietiniai rusai buvo prieškarinio tremtiniai, „buožės”. Vanda pasakoja, kad pirmąją klasę baigė su pagyrimu. Tada jai įteikė pagyrimo raštą ir pakvietė prieš klasę, visiems liepė lygiuotis į ją. Kai kaime atsirado biblioteka, pradėjo skaityti rusiškai. Ir koks buvo džiaugsmas, kai viename siuntinėlyje iš Lietuvos mergaitė rado... elementorių „Saulutė”! Prasidėjo intensyvesnis savos kalbos mokymasis. Greitai ir

Vanda Alionytė su mama ir broliu Šarūnu, 1950 metai.

broliukas Šarūnas peržengė mokyklos slenkstį...

Žinoma, mokykla buvo toli, žiemą reikėjo klampoti per gilų sniegą, o vasarą gintis nuo įkyrių skraiduolių. Mokykloje ragino stoti į pionierius, tačiau mergaitė užsispyrė, priešinosi užsirišti raudoną kaklaryšį.

*** * ***

Vandos mamos Genės Žukauskaitės-Alionienės ir tėvelio Stasio Alonio, žuvusio Vorkutos lageryje, tėviškė –

pienė (partizanė Rūta), prisimena, kad greta tradicinio darbo savoje žemėje kai kurie mackūniečiai degdavo anglį ir veždavo parduoti į Kauną. Smėlėtose žemėse turėjo išsikąsą duobes, jas iškloję plytomis, primesdavo malkų ir jas uždegdavo skarda, priberdavo ant jos smėlio, kad malkos neliepsnotų, o „dustų”, smilktų. Ant jų primesdavo naujų, ir taip dūmindavo keletą dienų, kol prisipildydavo pilna duobė

anglių. Atidengę užgesindavo smilkstančias, vėliau anglis supildavo į maišus ir veždavo parduoti. Kai kurie žmonės iš šio verslo ir pragyveno. Pardavę anglį pirkdavo visas ūkiui reikalingas prekes: druską, cukrų, žibalą. Kas turėjo gerus arklius, žiemos metu prekiaudavo mediena, daugiausia ažuolo. Ją supirkdavo Rumšiškių miestelio žydai.

Tame krašte augo daug ažuolų, iki šiol Salomėjai atmintyje išliko žaliuojantys jų gojeliai. Deja, dabar ten nebepamatysi nė vieno ažuolo... Ūkininkai rudenį rinkdavo giles, o jų būdavo tiek daug, kad pripildavo pilnus aruodus. Žiemą gilėmis šerdavo kiaules. Kas netingėjo, iš to turėjo naudą, nes rinkti gilių niekas nedraudė, o kiaulės nuo jų greitai augo, sako, mėsa būdavo labai skani. Žmonės buvo draugiški, vieni kitiems padėdavo, dalyvaudavo talkose. Žiemą kuldavo javus, kiekvieną dieną vyrai rinkdavosi pas skirtingus ūkininkus, net prašyti nereikėdavo. O kultū talkoje visą dieną drauge, pasakojant nutikimus – tikrus ar sumanytus, tai ir darbas spartesnis, ir diena greičiau prabėga. Panašiai būdavo per bulviakasį, šienapjūtę.

(Bus daugiau)

RENGINIŲ KALENDORIUS

Vasario 16-sios minėjimo šventė įvyks šeštadienį, vasario 20 d. 7 val. v. Lietuvių namų viršutinėje salėje.

Rengia JAV LB Klivlando apylinkės valdyba.

BIRŽELIO 12 d. 2:00 val. p. p. sekmadienį – Ekumeninės pamaldos už žuvusius ir nukentėjusius nuo sovietų režimo lietuvius, latvius ir estus. Minėjimas vyks: United Latvian Ev. Lutheran Church, 1385 Andrews Ave. Lakewood, OH.

Rengia Klivlando baltiečių komitetas.

MIRĖ DIPLOMATAS VYTAUTAS ANTANAS DAMBRAVA

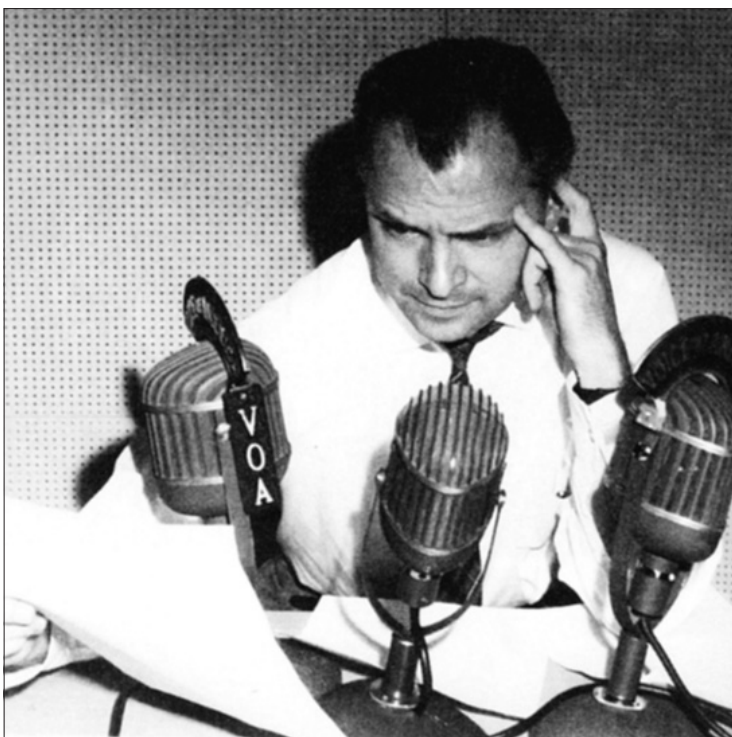
Eidamas 96-uosius metus po sunkios ligos Jungtinės Amerikos Valstijose mirė ilgametis iškilus Lietuvos ir JAV diplomatas, žurnalistas, visuomenės veikėjas, teisės mokslų daktaras Vytautas Antanas Dambrava.

LR Prezidentė Dalia Grybauskaitė ir premjeras Algirdas Butkevičius pareiškė užuojautas dėl diplomato Vytauto Antano Dambravos mirties.

Pasak Prezidentės, V.A.Dambrava kolegas ir draugus visada žavėjo savo entuziazmu ir energija bei didžiuliu atsakomybės jausmu. Lietuvos okupacijos metu, jo kilni asmenybė tapo neatšiejama ir Lietuvos įvaizdžio dalimi, ilgametės ir turtingos V.A.Dambravos karjeros metu, padėjusi žmonėms visame pasaulyje pažinti Lietuvą.

„Nepaisydamas priversinio Tėvynės palikimo, V.A.Dambrava išliko ištikimiausias savo valstybės pilietis, visada garbingai gynęs Lietuvos interesus ir puoselėjęs lietuviybę. Grįžęs į Tėvynę lemiama valstybės atkūrimo metais, V.A.Dambrava atsakingai ėmėsi labai svarbaus Lietuvai diplomatinio darbo, vėl tvirtai gindamas jos interesus. Nenuilstama ir nuoširdi šio Lietuvos diplomato veikla buvo nepakeičiama įtvirtinant mūsų šalį kaip nepriklausomą, saugią, ir gerbiamą valstybę – neatskiriamą Europos ir visos euroatlantinės bendruomenės dalį“, – rašoma šalies vadovės užuojautoje.

„Netekome kilniui atsida- vimu Lietuvai pasižymėjusios asmenybės. V.A.Dambravos viso gyvenimo pastangos, patirtis ir aktyvus darbas brėžė Lietuvos diplomatijos raidą, ambasadorius neabejotinai buvo vienas ryškiausių lietuvių politinės kultūros puoselėtojų ir mūsų šalies teisių

Jungtinių Amerikos Valstijų ir Lietuvos Respublikos diplomatas Vytautas Antanas Dambrava. www.lnb.lt

gynėjų už jos ribų“, – užuojautoje sako premjeras Algirdas Butkevičius. Premjero teigimu, ambasadorius visada liks tikru diplomatijos švyturiu. „Praradome iškilią asmenybę, profesionalų diplomata, nuoširdų draugą. V.A.Dambravos ilgametė veikla ir kova už Lietuvos laisvę, garbingas atstovavimas mūsų šaliai daugelyje užsienio valstybių yra pavyzdys jaunajai diplomatų kartai“, – rašoma užsienio reikalų ministro Lino Linkevičiaus užuojautoje.

Sovietmečiu išeivijoje gyvenęs V.A.Dambrava atkūrus nepriklausomybę 1992–1999 metais dirbo Lietuvos nepaprastuoju ir įgaliotuoju ambasadoriumi Lotynų Amerikos šalyse – buvo Lietuvos atstovu Kolumbijai, Argentinai, Brazilijai, Urugvajui, buvo specialiųjų misijų ambasadorius Lotynų Amerikai ir Karibų jūros regionui.

1999–2004 metais V.A.Dambrava buvo nepaprastasis ir įgaliotasis ministras Ispanijai, nuo 2001 metų – taip pat Marokui ir Andorai.

V.A.Dambrava gimė 1920 metais birželio 10 dieną, 1939

PRISIMINIMAS IR PAGERBIMAS

Š. m. sausio 9 d. suka-ko 72 metai nuo Prezidento Antano Smetonos žūties. Jis ir jo mylima žmona Sofija yra palaidoti Visų sielų kapinių mauzoliejuje, Čerdone, Ohajo valst., netoli Klivlando.

Praeityje šio straipsnelio autorius yra minėjęs, kad anksčiau Klivlando lietuvių organizacijos turėjo gražų paprotį lankyti Prezidento amžinojo poilsio vietą ir tuo tikslu buvo sudarę atitinkamą tvarkaraštį. Liūdna, kad metams slenkant šis paprotys palaipsniui išnyko. To organizuoto lankymo išnykimo priežastys glūdi organizacijų vadovybių nerangume, nors paskiri asmenys

mauzoliejų kartais aplanko.

Po Nepriklausomybės atgavimo Prezidento kapą yra aplankę įvairūs aukšti lietuvių diplomatai ir žemesnieji Lietuvos pareigūnai, tačiau tai yra tik progos prie kapo nusifotografuoti, kaip reikalauja politinis korektiškumas („political correctness“). Dauguma šių „vizitų“ buvo, yra ir bus bereikšmiai. Šiais metais Amerikos lietuvių tautinės sąjungos Klivlando skyrius, nors jo veikla trūkinėja ir silpsta, šių metinių neužmiršo ir savo apsilankymu prisiminė ir pagerbė Prezidentą Antaną Smetoną.

Algirdas V. Matulionis

Nuo 1969 metų JAV prezidento buvo paskirtas į nuolatinę karjeros diplomatinę tarnybą. 1967–1980 metais buvo JAV ambasadų Pietų Amerikoje viešųjų ryšių direktoriumi.

1980–1985 metais vadovavo Venesuelos lietuvių bendruomenei, 1988–1990 metais buvo Pasaulio lietuvių bendruomenės vicepirmininkas.

V. A. Dambrava yra apdovanotas Gedimino III laipsnio ordinu, Gedimino II laipsnio ordinu, Diplomatinijos žvaigžde.

V.Landsbergis: Lietuva neišnaudojo visų V.A.Dambravos gabumų

Lietuva neišnaudojo visų mirusio diplomato Vytauto Antano Dambravos gabumų įsitvirtindama tarptautinėje politikoje ir siekdama energetinės nepriklausomybės, sako pirmasis faktinis nepriklausomybę atkūrusios Lietuvos vadovas Vytautas Landsbergis.

„Mes, kaip valstybė, ne visiškai panaudojome ir pasinaudojome jo gabumais, jo iniciatyvomis, jo sugebėjimais įtvirtinti Lietuvą tarptautiniuose politiniuose ir ekonominiuose, energetiniuose reikaluose, kuriuos jis gerai suprato ir stengėsi, kad Lietuva greičiau ir anksčiau išeitų į energetinę nepriklausomybę, kurios kelyje jau esame nemažai pasiekę“, – sakė Tėvynės sąjungos – Lietuvos krikščionių demokratų partijos garbės pirmininkas.

„Galėjome pasiekti anksčiau ir daugiau, jei būtume pasinaudoję visais jo patarimais ir pastangomis“, – pridūrė jis.

V.Landsbergio teigimu, V.A.Dambravos įnašas Lietuvos diplomatijai nėra gerai suvokiamas šalyje ir tam

„DIRVAI“ AUKOJO:

G.Lazdinis, Mentor, OH	50
K.Biliūnas, Eastlake, OH	25
N.Raila, Los Angeles, CA	25
J.Kavaliūnas, Carolina, PR	22
A.Grajauskienė, Closter, NJ	20
S.Petravičius, Rancho Palos Vrd., CA	20
R.Guzulaitis, Indianapolis, IN	15
R.Zorska, University Hts., OH	10
V.Butkus, Euclid, OH	5

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame

* * * * *

Gerbiamoji redakcija, visada laukiu Jūsų leidžiamo laikraščio „Dirvos“ ir su malonumu jį skaitau.

*Su pagarba **Antanina Grajauskas**, Closter, NJ*

reikia didesnio istorikų susidomėjimo juo, kad „mes visi suvoktume, kokį žmogų Lietuva turėjo“.

Pasak jo, diplomatinuose ir politiniuose sluoksniuose V.A.Dambrava ryšių turėjo dar iki oficialiai jam ateinant į Lietuvos diplomatinę tarnybą.

V.Landsbergis taip pat sakė pažinęs V.A.Dambravą nuo jaunystės.

„Labai džiaugiausi, kad jis sutiko ateiti į bendrą Lietuvos valstybės ir diplomatinę darbą. Nors jis buvo kuklus, nuoširdžiai kuklus, tarsi abejodamas, kad galės būti naudingas, o buvo nepaprastai naudingas. Jis padėjo mums išplėsti ryšius į Lotynų Amerikos šalis. O paskui ir Ispanijoje“, – pasakojo konservatorius.

Jo teigimu, V.A.Dambrava buvo giliai mąstantis ir gilias tikintis žmogus, palikęs tekstų, kuriuos verta pažinti ir studijuoti. Pasak V.Landsbergio, jis galėjo būti didelis mokytojas jauniausiai Lietuvos diplomatų kartai.

„Noriu paraginti, kad šie jauni diplomatai atrastų jo raštus ir studijuotų“, – sakė V.Landsbergis.

delfi.lt, www.lnb.lt, LRT

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima antradieniais 9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.

Interneto svetainė: WWW.WPAT930AM.COM

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis į dr. Giedrę Kumpiką, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

R. BERANKIS PERGALĖMIS PRADĖJO TENISO TURNYRĄ MEMFYJE

Lietuvos tenisininkas Ričardas Berankis. [twitter.com](#)

Pajėgiausias Lietuvos tenisininkas 25-erių metų Ričardas Berankis (ATP-102) vasario 10 d. JAV mieste Memfyje sėkmingai pradėjo kovas ATP „World Tour 250“ serijos tarptautiniame „Memphis Open“ turnyre. Pirmas mūsiškio varžovas buvo Izraelio atstovas 30-metis Dudi Sela (ATP-91), kurį jis nugalėjo po trijų setų kovos 6:7 (5:7), 6:2, 7:5.

Pirmame sete lietuvis vis vijosi varžovą, kol abiem tenisininkams teko žaisti „tie-break‘ą“ (6:6). Papildomame geime sėkmė lydėjo D. Selą (5:7).

Antroje partijoje jau R.

Berankis diktavo savo sąlygas žydui, įtikinamai pirmavo 4:0, 5:1 ir gana lengvai laimėjo setą 6:2.

Trečias setas vyko permainingai, pirmavo tai vienas, tai kitas: priešininkai po kartą laimėjo svertimas padavimų serijas trečiame ir penktame geimuose (1:0, 1:1, 1:2, 2:2, 3:2, 3:3, 4:3, 4:4, 5:4, 5:5, 6:5). Lūžis įvyko paskutiniame 12-ame geime, kur R. Berankis rinko taškus per D. Selos padavimus, laimėjo setą 7:5 ir visą mačą 2:1.

Tarpusavyje tenisininkai varžėsi jau keturis kartus ir bendras rezultatas yra lygus 2:2.

PERKAME GINTARĄ IR
GINTARO DIRBINIUS

Prašau skambinti - tel. –708-603-5494

RŪTA MEILUTYTĖ TRENIRUOSIS VISA JĖGA IR DALYVAUS
VARŽYBOSE

Medikai leido po alkūnės lūžio pagijusiai olimpinei čempionei Rūtai Meilutyte sportuoti visa jėga. Tokią išvadą jie pateikė paaiškęjus kompiuterinės tomografijos, atliktos praėjusių savaitę Plimute, rezultatams.

„Noriu padėkoti visiems už paramą ir kantrybę: chirurgams, kurie operavo mane Anglijoje, ir Kauno klinikų medikams, kurie taip sėkmingai atliko antrą operaciją ir išėmė metalinę plokštelę. Esu labai dėkinga savo treneriams Jonui Ruddui, Parisui Payne’ui, Lietuvos plaukimo federacijai ir rinktinės treneriui Žilvinui Ovsiukui, gydytojui Daliui Barkauskui ir, aišku, savo šeimai. Jie labai man padėjo ir dabar galiu džiaugtis, kad galiu visa jėga rengtis vasarai”, – sakė R. Meilutyte.

Kompiuterinė tomografija parodė, kad kaulas visiškai sugijęs ir R. Meilutyte gali treniruotis be apribojimų ir baseine, ir sporto salėje.

„Dar svarbiau, kad Rūtai leista nerti nuo bokštelio, todėl

Rūta Meilutyte. [www.swimmingworldmagazine.com](#)

ji gali grįžti į varžybas. Pirmos jų – Edinburgo tarptautinės varžybos Škotijoje kovo 11–13 dienomis”, – sakė R. Meilutyte treniruojantis J. Ruddas.

Šiuo metu R. Meilutyte su keliais „Plymouth Leander“ plaukimo klubo nariais treniuojasi Floridoje (JAV).

„Treniruosisimės dvi savaites. Labai geros sąlygos įtemptoms treniruotėms, išvengiant vasario peršalimų ir ligų. Paprastai šiuo metu Rūta sirgdavo, todėl buvo planas išvengti nereikalingų trūkđžių”, – sakė J. Ruddas.

R. Meilutyte alkūnę susi-

Už pergalę pirmame „Memphis Open“ varžybų rate R. Berankiui atiteko svarbūs 20 ATP reitingo taškų, o antrame ture jo laukė akistata su aštuntu skirstytu 23-ejų metų bosniu Damiru Džumhuru (ATP-78), kuris 6:3, 4:6, 6:3 eliminavo 28-erių metų amerikietį Timą Smyczeką (ATP-128).

Vasario 11 d. JAV Teniso profesionalų asociacijos (ATP) „World Tour 250“ serijos turnyro „Memphis Open“ vienetų varžybų aštuntfinalyje lietuvis Ričardas Berankis 6:3, 6:4 įveikė 23-ejų metų bosnį Damirą Džumhurą (78-oji pasaulio raketė).

Mačas truko 1 val. 23 min.

25-erių metų Lietuvos tenisininkas, kuris pasaulio reitinge užima 102-ąją vietą, ketvirtfinalyje žaidė su 26-erių metų amerikiečiu Donaldu Youngu (48-oji pasaulio raketė).

JAV vykusio Teniso profesionalų asociacijos (ATP) „World Tour 250“ serijos turnyro „Memphis Open“ vienetų varžybų ketvirtfinalyje vasario 12 d. lietuvis R. Berankis 7:6 (7-3), 6:1 nugalėjo 26-erių metų amerikietį Donaldą Youngą.

Mačas truko 1 val. 20 min.

Abu tenisininkai šiame susitikime atliko po tris ne-

atremiamus padavimus, bet lietuvis daug sėkmingiau žaidė paduodamas antraisiais bandymais. Jis taip laimėjo 20 taškų iš 32 galimų (62 proc.), o jo varžovas – tik 8 iš 24 (33 proc.).

25-erių metų Lietuvos tenisininkas (priminsime, pasaulio reitinge jis užima 102-ąją vietą) pusfinalyje susitinka arba su 34-erių metų vokiečiu Benjaminu Beckeriu (107), arba su 18-mečiu amerikiečiu Tyloru Fritzu (145).

Patekdamas į pusfinalį, R. Berankis užsitikrino 90 ATP reitingo taškų ir 31,37 tūkst. JAV dolerių premiją.

Bendrą turnyro prizų fon-

dą sudaro 618 tūkst. JAV dolerių, o vienetų varžybų nugalėtojui kartu su pagrindiniu prizu atiteks 250 ATP klasifikacijos taškų ir 109 950 dolerių.

Paskutinį kartą už pirmojo ATP reitingo šimtuko ribos R. Berankis buvo prieš daugiau nei metus – 2014 metų lapkričio mėnesį (107-as – delfi.lt). Primename, kad šiemet pagrindinis R. Berankio tikslas yra Rio de Žaneiro olimpinės žaidynės. Tam, kad patektų į jas, lietuviui iki birželio 6-os dienos ATP reitinge reikia pakilti bent iki 70-75 vietos.

delfi.lt, LRT, ELTA

Now serving Lithuanians, including former Tampa Members!

1385 Andrews Ave.
Lakewood, OH 44107
216-228-1996 or 800-577-1996
[latvian@ameritech.net](#)

Hours: Mon-Wed and Fri 9:00AM-3:00PM
Sun 9:30-10:30AM (Fall-Spring)

View our Website and Facebook page for a list of our services:

[www.latviancreditunion.com](#) &
[www.facebook.com/latviancreditunion](#)

P.S. TIRE Inc.
Complete Front End Service

216 481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts
Mufflers, Lube oil and Filter

OPEN

Mon. – Fri.: 8 am to 6 pm 866 E. 200th St.
Sat.: 8 am to 4 pm Cleveland, OH 44119

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Stephen Waite

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuootojai

936 East 185th Street, Cleveland, OH 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, OH 44095
Telefonas (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
Teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.